

กรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่  
อำเภอสิรินธร ปี ๒๕๖๙

สำนักงานเกษตรอำเภอสิรินธร  
จังหวัดอุบลราชธานี

## คำนำ

การจัดทำกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ของอำเภอสิรินธร ได้จัดทำขึ้นโดยการรวบรวมข้อมูลที่จำเป็นและเกี่ยวข้อง ได้มีการสำรวจข้อมูลจากทุกตำบล ซึ่งประกอบไปด้วยข้อมูลด้าน กายภาพ ชีวภาพ เศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์อย่างละเอียด เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนงานโครงการของอำเภอสิรินธร การจัดทำกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ดำเนินการโดยคณะเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอสิรินธร โดยได้รับความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ทุกคน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี ซึ่งหากดำเนินการตามแผนงานโครงการ จะทำให้เกษตรกรของอำเภอสิรินธร มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ชุมชนเข้มแข็งแบบยั่งยืน กรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ฉบับนี้จะได้นำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการเกษตรในระดับอำเภอต่อไป

สำนักงานเกษตรอำเภอสิรินธร

กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

# สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

สารบัญตาราง

สารบัญภาพ

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

๑

ข้อมูลด้านกายภาพ

๑

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

๑

๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

๑

๑.๒ อาณาเขต

๒

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

๒

๒. ลักษณะภูมิประเทศ

๔

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

๔

๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน

๕

๒.๓ กลุ่มชุดดิน

๕

๓. ลักษณะภูมิอากาศ

๙

๓.๑ ฤดูกาล

๙

๓.๒ ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิต

๑๐

๔. เส้นทางคมนาคม

๑๐

๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล

๑๐

๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ

๑๐

๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

๑๑

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ

๑๑

๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ

๑๑

๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน

๑๒

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

๑๓

๑. ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญ

๑๓

๒. สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI

๑๔

ข้อมูลด้านสังคม

๑๕

๑. ข้อมูลเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร

๑๕

๑.๑ เกษตรกร

๑๕

๑.๒ องค์กรและสถาบันเกษตรกร

๑๗

## สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ	๒๖
๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ	๒๖
๑.๑ แหล่งน้ำหลัก	๒๖
๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	๒๖
๑.๓ สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต	๒๙
๑.๔ ปฏิทินการเพาะปลูก	๓๐
๑.๕ ต้นทุนการผลิต	๓๐
๑.๖ สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	๓๐
๑.๗ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่	๓๑
๒. การวิเคราะห์ Supply chain	๓๒
บทที่ ๓ บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๓๔
๑. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการ	๓๔
๒. สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๓๗
บรรณานุกรม	๓๘

## สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
๑	แสดงเขตการปกครอง	๓
๒	แสดงสรุปรูปเขตการปกครอง	๓
๓	แสดงพื้นที่ป่าไม้	๔
๔	แสดงข้อมูลฤดูกาล	๑๐
๕	แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิเฉลี่ย ๕ ปี	๑๐
๖	แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง	๑๑
๗	แสดงข้อมูลสระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	๑๑
๘	แสดงข้อมูลบ่อบาดาล	๑๒
๙	แสดงข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน	๑๒
๑๐	แสดงข้อมูลด้านพืช	๑๓
๑๑	แสดงข้อมูลด้านปศุสัตว์	๑๔
๑๒	แสดงข้อมูลด้านประมง	๑๔
๑๓	แสดงจำนวนครัวเรือน และประชากร	๑๕
๑๔	แสดงจำนวนหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ	๑๕
๑๕	แสดงจำนวนลักษณะการประกอบอาชีพ	๑๕
๑๖	แสดงจำนวนลักษณะการถือครองที่ดิน	๑๖
๑๗	แสดงจำนวนประเภทเอกสารสิทธิ์	๑๖
๑๘	แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร	๑๗
๑๙	แสดงจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์	๑๗
๒๐	แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	๑๗
๒๑	แสดงข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ	๒๑
๒๒	แสดงข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์	๒๒
๒๓	แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร	๒๓
๒๔	แสดงจำนวนอาสาสมัครเกษตร	๒๓
๒๕	แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน	๒๔
๒๖	แสดงข้อมูลศูนย์หลักและศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๒๔
๒๗	แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่	๒๕

## สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
๒๘	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว	๒๖
๒๙	แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตข้าว	๒๗
๓๐	แสดงพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม	๒๘
๓๑	แสดงต้นทุนการผลิต	๓๐
๓๒	แสดงเกษตรต้นแบบของสินค้าในพื้นที่	๓๑
๓๓	แสดงองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่	๓๒
๓๔	แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้า ข้าว อำนวยสิรินธร	๓๒
๓๕	แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)	๓๔
๓๖	แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๓๗

## สารบัญญภาพ

ภาพที่		หน้า
๑	แผนที่แสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอ	๒
๒	แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอ	๔
๓	แผนที่แสดงความลาดชันอำเภอ	๕
๔	แผนที่แสดงกลุ่มชุดดินอำเภอ	๙
๕	แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินอำเภอ	๑๓
๖	แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว	๒๗
๗	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง)	๒๘
๘	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม	๒๙
๙	แสดงปฏิทินการเพาะปลูก	๓๐
๑๐	แสดงวิธีการตลาดอำเภอ	๓๑

## บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

### ข้อมูลศักยภาพภาพ

#### ๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

##### ๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

อำเภอสิรินธร เป็นอำเภอหนึ่งในจำนวน ๒๕ อำเภอ ของจังหวัดอุบลราชธานี ที่ได้รับการแบ่งเขตการปกครอง ตามหลักการแบ่งอำนาจ เพื่อบริหารราชการแผ่นดิน อันก่อให้เกิดประโยชน์ แก่การปกครอง การให้บริการของรัฐ ความสะดวกของประชาชน และส่งเสริมให้ท้องที่มีความเจริญยิ่งขึ้น ประการสำคัญ อำเภอสิรินธร ได้รับการ ประกาศจัดตั้งขึ้นเป็นกรณีพิเศษ เพื่อเฉลิมพระเกียรติแด่ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในวโรกาสที่ทรงมี พระชนมายุครบ ๓๖ พรรษา ในปี พ.ศ.๒๕๓๔ โดยมีพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเป็นอำเภอสิรินธร ตั้งแต่วันที่ ๓ มกราคม ๒๕๓๕ และที่สร้างความปิติโสมนัส และสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ ตลอดจนความเป็นสิริมงคลแก่ประชาชน ชาวจังหวัดอุบลราชธานีมากที่สุด คือ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงพระราชทาน พระราชานุญาต ให้ใช้พระนามาภิไธย ของพระองค์เป็นชื่ออำเภอ เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๓๕ และ พร้อมกันนี้ พระองค์ยังได้ทรงพระกรุณาเสด็จพระราชดำเนิน เปิดที่ว่าการอำเภอสิรินธร เมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๓๕ ชุมชนที่เป็นที่ตั้งของศูนย์ราชการ อำเภอสิรินธร เกิดจากการจัดตั้งนิคมสร้างตนเองลำโดมน้อย อันเป็นโครงการพิเศษ ที่คณะรัฐมนตรี ได้มอบหมายให้ กรมประชาสัมพันธ์ กระทรวงมหาดไทย ดำเนินการ เพื่ออพยพราษฎร ที่ได้รับผลกระทบ จากการสร้างเขื่อนสิรินธร ออกจากเขตน้ำท่วม เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๒ จำนวนมากกว่า ๑,๐๐๐ ครอบครัว ให้มีที่อยู่อาศัย และที่ดินทำกิน เคยกำหนดให้ใช้พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติกุดชุม เขตท้องที่อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน ๖๑,๕๐๒ ไร่ ซึ่งปัจจุบัน ตั้งอยู่ในเขตตำบลนิคมสร้างตนเองลำโดมน้อย บริเวณนิคมสร้างตนเอง เขต ๑

ต่อมา เมื่อปี พ.ศ.๒๕๒๘ จังหวัดอุบลราชธานี ได้รายงานขอตั้ง "กิ่งอำเภอสิรินธร" ต่อ กระทรวงมหาดไทย โดยขอแยกพื้นที่ ด้านทิศตะวันออกของอำเภอพิบูลมังสาหาร ซึ่งประกอบด้วย ตำบลนิคมสร้างตนเองลำโดมน้อย ตำบลคันไร่ ตำบลช่องเม็ก และตำบลโนนก่อ อำเภอโขงเจียม ประกอบด้วยตำบล คำเขื่อนแก้ว และตำบลหนองแสงใหญ่ เนื่องจากเห็นว่า เป็นท้องที่ ที่อยู่ห่างไกลจากตัวอำเภอเดิม ซึ่งมีพื้นที่กว้างใหญ่มาก ทำให้การให้บริการของรัฐ ในการเดินทางติดต่อระหว่างกัน เป็นไปด้วยความลำบาก ไม่ทั่วถึง อีกทั้งท้องที่ดังกล่าว ยังมีเขตแดนติดกับ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ทั้งทางพื้นที่ราบ และภูเขา ซึ่งเป็นระยะทางยาว ซึ่งยากต่อการรักษาความสงบเรียบร้อย และความมั่นคงของประเทศ แต่ด้วยเหตุที่ว่า สภาพตำบลคำเขื่อนแก้ว ไม่เห็นชอบ ด้วยกับการตั้งศูนย์ราชการ อำเภอ ที่บริเวณ นิคมสร้างตนเองเขต ๑ ท้องที่ตำบลนิคมสร้างตนเองลำโดมน้อย กระทรวงมหาดไทย เห็นความไม่สอดคล้องต่องันนี้ เป็นข้อจำกัดที่จะจัดตั้งกิ่งอำเภอ จึงยังมิได้ประกาศจัดตั้งตามความประสงค์แต่อย่างใด

ต่อมาในปี พ.ศ.๒๕๓๓ นายสายสิทธิ พรแก้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานี ได้เล็งเห็นว่า เขตพื้นที่ดังกล่าว จะมีความสำคัญทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และความมั่นคงของประเทศ ยิ่งขึ้นไปในอนาคต ตลอดจนเป็นที่ตั้งเขื่อนสิรินธร ที่มีความสำคัญทางด้านการผลิตพลังงานไฟฟ้า การชลประทาน ความผูกพันต่อการดำรงชีวิตของราษฎร ในแถบนี้ และประการสำคัญ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จฯ มาทรงประทับแรมอยู่เสมอ ในวโรกาสที่พระองค์เสด็จพระราชดำเนิน เพื่อทรงประกอบพระราชกรณียกิจส่วนพระองค์ ในจังหวัดอุบลราชธานี และจังหวัดใกล้เคียง จึงได้รายงานกระทรวงมหาดไทย เพื่อขอจัดตั้ง "อำเภอสิรินธร" ขึ้นเป็นกรณีพิเศษ เพื่อเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในวโรกาสที่ทรงมี พระชนมายุครบ ๓ รอบ ในปี พ.ศ.๒๕๓๔ พร้อมทั้งขอพระราชทานพระราชานุญาต ให้ใช้พระนามาภิไธย ของพระองค์เป็นชื่ออำเภอ และกรม



ตารางที่ ๑ แสดงเขตการปกครอง

ตำบล หมู่ที่	ตำบลฝาง คำ	ตำบลนิคมสร้าง ตนเองลำโดม น้อย	ตำบลคันไร่	ตำบลคำ เขื่อนแก้ว	ตำบล ช่องเม็ก	ตำบล โนนก่อ
๑	คำก้อม	แหลมสวรรค์	หนองเป็น	คำเขื่อนแก้ว	หนองเม็ก	บางชุม
๒	ฝางเทิง	เรียงแถวใต้	โคกเที่ยง	หัวสะพาน	โป่งดินดำ	แหลมทอง
๓	โนนจิก	โนนสำราญ	หัวน้ำใส	โนนสมบูรณ์	เหล่าหินแปลง	แก่งศรีโคตร
๔	คำกลาง	คำม่วง	ปากบุง	หนองขาด	ทุ่งหนองบัว	โนนก่อ
๕		นาชุมคำ	นาเจริญ	คันเปือย	หินสูง	เหล่าคำ
๖		ประชาสมบูรณ์	ดอนม่วง	ห้วยไฮ	อ่างประตู	ป่าเลา
๗		คำน้ำแซบ	ป่ากุง	สวนสน	หัวน้ำใส	ห้วยเตือ
๘		คำวังยาง	สูงช้าง	คำมันปลา	ทุ่งหนองใหญ่	เกตุนิรี
๙		สุขสำราญ	คันไร่ใต้	ศิรีเขต	คำลือชา	ภูไทพัฒนา
๑๐		คำกลาง	ดอนชี	ห้วยเหวอ	ด่านเม่น	พลาญชัย
๑๑		โนนหินกอง	คันไร่เหนือ	โนนกลาง	สวนป่า	โนนสมบูรณ์
๑๒		โนนสูง	หนองโดน	หัววังลม	ดอนกลาง	โนนสว่าง
๑๓		คำเจริญสุข	โชครังสรรค์	สุวรรณวารี	ช่องเม็ก	แก่งน้อย
๑๔			สุขเกษม	ลาดวารี		ป่าไ้
๑๕			ใหม่ภูทอง	คำนกหอ		
๑๖			หนองนกเขียน	ใหม่นาคำ		

ที่มา : ที่ว่าการอำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี พ.ศ. ๒๕๖๙

ตารางที่ ๒ แสดงสรุปเขตการปกครอง

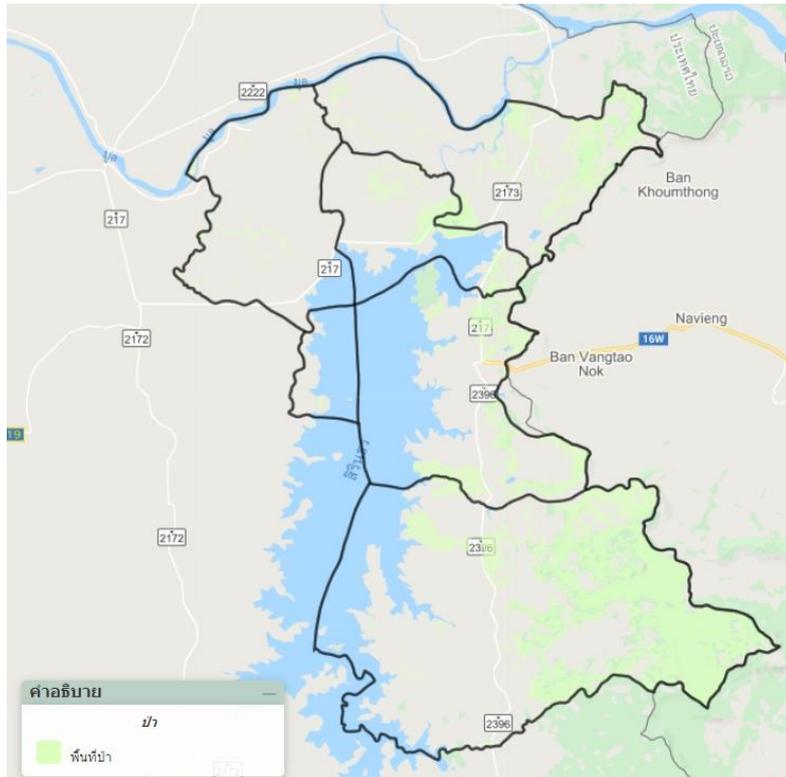
ตำบล	เนื้อที่ทั้งหมด(ไร่)	อบต.	เทศบาล ตำบล	จำนวน หมู่บ้าน	จำนวนบ้าน (ครัวเรือน)
ฝางคำ	๑๕,๑๕๔.๗๙	๑		๔	๑,๐๗๔
นิคมสร้างตนเองลำโดมน้อย	๔๓,๐๘๗.๓๕		๑	๑๓	๒,๘๙๘
คันไร่	๖๕,๗๓๙.๖๐	๑		๑๖	๓,๗๑๑
คำเขื่อนแก้ว	๗๕,๖๑๒.๑๒	๑		๑๖	๓,๒๗๘
ช่องเม็ก	๘๖,๖๔๒.๕๙	๑	๑	๑๓	๒,๔๒๗
โนนก่อ	๑๙๖,๓๙๒.๒๖	๑		๑๔	๔,๐๑๓
รวม	๔๘๒,๖๒๘.๗๑	๕	๕	๗๖	๑๗,๔๐๑

(ที่มา : กรมการปกครอง, พ.ศ. ๒๕๖๙)

## ๒. ลักษณะภูมิประเทศ

### ๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

ป่าไม้ อำเภอสิรินคร มีทั้งเป็นที่ราบและที่ดอน มีป่าไม้ (ป่าเบญจพรรณ ต.โนนก่อ และ ต.ช่องเม็ก) และแม่น้ำ (มูล ต.คันไร่ ต.คำเขื่อนแก้ว) ไหลผ่าน พื้นที่ส่วนใหญ่ ทำการเกษตรกรรม แหล่งน้ำที่สำคัญซึ่งได้แก่อ่างเก็บน้ำเขื่อนสิรินธร มีพื้นที่รับน้ำจากลำคลองชลประทานลำโดมน้อย ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งในการเกษตรกรรมในหน้าแล้ง



ภาพที่ ๒ แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอสิรินคร

(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๙)

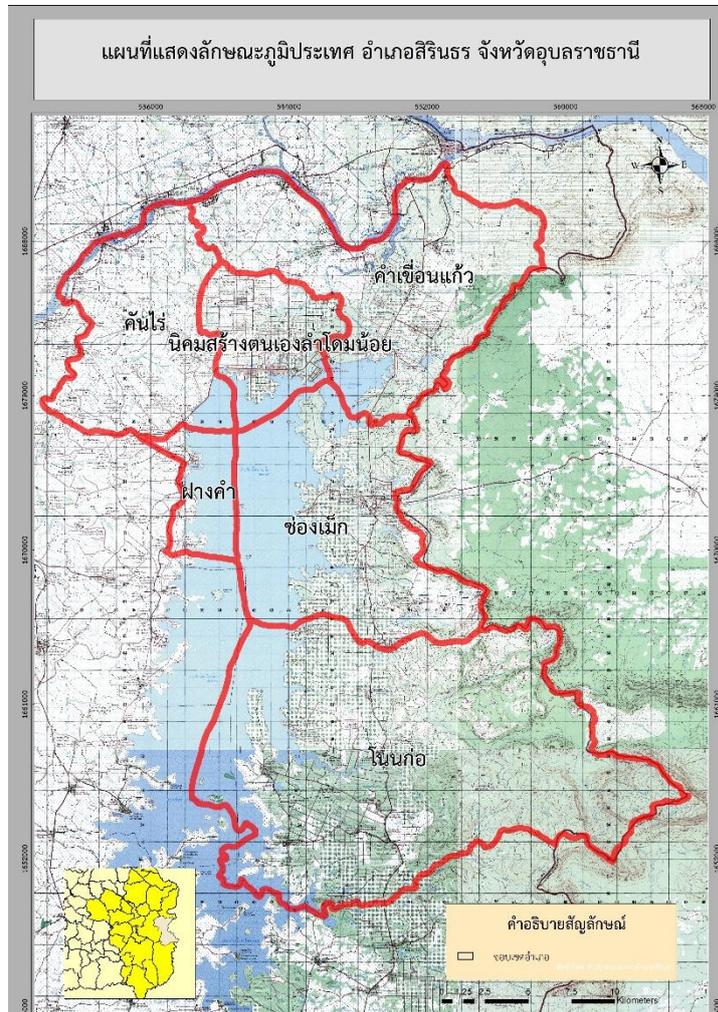
ตารางที่ ๓ แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอสิรินคร

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	คิดเป็นร้อยละ
ฝางคำ	๑๕,๑๕๔.๗๙	๑๓๓.๔๗	๐.๘๘
นิคมสร้างตนเองลำโดมน้อย	๔๓,๐๘๗.๓๕	๖,๕๙๒.๙๘	๑๕.๓๐
คันไร่	๖๕,๗๓๙.๖๐	๒,๗๒๕.๑๓	๔.๑๕
คำเขื่อนแก้ว	๗๕,๖๑๒.๑๒	๑๖,๙๕๙.๔๐	๒๒.๔๓
ช่องเม็ก	๘๖,๖๔๒.๕๙	๑๓,๖๗๙.๙๐	๑๕.๗๙
โนนก่อ	๑๙๖,๓๙๒.๒๖	๕๙,๙๙๗.๖๐	๓๐.๕๕
<b>รวม</b>	<b>๔๘๒,๖๒๘.๗๑</b>	<b>๑๐๐,๐๘๘.๕๘</b>	<b>๒๐.๗๔</b>

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๙

## ๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน

อำเภอสิรินครตั้งอยู่บริเวณที่เรียกว่า แอ่งโคราช (korat basin) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางเฉลี่ย ๖๘ เมตร (๒๒๗ ฟุต) ลักษณะโดยทั่วไป เป็นที่ราบสูงต่ำสลับกัน ลาดเอียงไปทาง ตะวันออก มีแม่น้ำมูลไหลผ่านกลางจังหวัด จากทิศตะวันตกมายังทิศตะวันออก ไหลลงสู่แม่น้ำโขงที่อำเภอ โขงเจียม



ภาพที่ ๓ แผนที่แสดงความลาดชันอำเภอสิรินคร  
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสิรินคร พ.ศ. ๒๕๖๙)

## ๒.๓ กลุ่มชุดดิน

อำเภอสิรินคร มีกลุ่มชุดดินเหมาะสมกับการปลูกพืชจำนวน ๗ กลุ่มชุดดิน โดยมีรายละเอียดดังนี้

### ๑. กลุ่มชุดดินที่ ๑๗

ชุดดิน : ชุดดินบุนทรริก (Bt) ชุดดินสายบุรี (Bu) ชุดดินเขมราฐ (Kmr) ชุดดินโคกเคียน (Ko) และชุดดินหล่มเก่า (Lk) ชุดดินสุไหงปาตี (Pi) ชุดดินปากคม (Pkm) ชุดดินร้อยเอ็ด (Re) ชุดดินเรณู (Rn) ชุดดินสงขลา (Sng) และชุดดินวิสัย (Vi)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนละเอียดลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้า ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำเร็วถึงค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บางพื้นที่ดินเป็นกรดจัดมาก ขาดแคลนน้ำนาน และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำให้ความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ : ปลูกข้าว ในพื้นที่ที่เป็นกรดจัดมาก หว่านวัสดุปุ๋ย ๒๐๐-๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่ เพื่อเพิ่มความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน ไถกลบตอซัง ปล่อยให้ทิ้งไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (โสนอัฟริกัน หรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๑๖-๘ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๕ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ ๒ หรือปลูกพืชไร่ พืชผักหรือพืชตระกูลถั่วหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ปลูกพืชไร่ พืชผัก หรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร และมีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิตมีการใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ เพื่อเพิ่มความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน ควรมีการใช้วัสดุปุ๋ย ๒๐๐-๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

### ๒. กลุ่มชุดดินที่ ๔๐

ชุดดิน : ชุดดินจักราช (Ckr) ชุดดินชุมพวง (Cpg) ชุดดินหุบกระพง (Hg) ชุดดินห้วยแกลง (Ht) ชุดดินสันป่าตอง (Sp) และชุดดินยางตลาด (Yl)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนหยาบถึงหนักมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือวัตถุต้นกำเนิดเนื้อหยาบ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดหรือเป็นกลาง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ดินปนทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำ ในพื้นที่ที่มีความลาดชัน ดินง่ายต่อการถูกชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน

แนวทางการจัดการ : ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านเมล็ดถั่วพรี ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน หรือปลูกพืชสลบเป็นแถบ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ทำขั้นบันได คันดิน ปลูกพืชคลุมดิน ปลูกพืชแซม วัสดุคลุมดิน ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

### ๓. กลุ่มชุดดินที่ ๔๑

ชุดดิน : ชุดดินบ้านไผ่ (Bpi) ชุดดินคำบง (Kg) และชุดดินมหาสารคาม (Msk)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินทรายหนาปานกลาง ที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือตะกอนเนื้อหยาบ ทั้บอยู่บนชั้นดินที่มีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนดินเหนียว หรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลาง การระบายน้ำดี อยู่บนชั้นดินที่มีการระบายน้ำดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ดินทรายหนาปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำนาน ในระยะที่ฝนตกหนักจะมีน้ำขังหรือเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน เกิดเป็นร่องทั่วไปในแปลงปลูก

แนวทางการจัดการ : ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓-๔ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านเมล็ดถั่วพรี ๑๐-๑๒ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๘-

๑๐ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ โกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมี หรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดินหรือปลูกพืชสลับเป็นแถบ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก ในพื้นที่ต่ำควรทำร่องหรือทางระบายน้ำ เพื่อป้องกันน้ำขังบริเวณรากพืช

ปลูกไม้ผล ขุดหลุมปลูกขนาด ๗๕x๗๕x๗๕ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๕-๕๐ กิโลกรัม/หลุม ทำร่องระบายน้ำระหว่างแถวปลูก เพื่อป้องกันน้ำขังบริเวณรากพืช ปลูกพืชคลุมดิน วัสดุคลุมดิน หรือปลูกพืชแซม ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น พัฒนาแหล่งน้ำและระบบการให้น้ำในแปลงปลูก ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลง

#### ๔. กลุ่มชุดดินที่ ๔๗

ชุดดิน : ชุดดินลี (Li) ชุดดินมวกเหล็ก (Ml) ชุดดินนครสวรรค์ (Ns) ชุดดินโป่งน้ำร้อน (Pon) ชุดดินสบปราบ (So) และชุดดินท่าลี่ (Tl)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินต้นถึงชั้นหินพื้น ปฏิกริยาดินเป็นกรดถึงเป็นกลาง มีการระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ดินต้นถึงชั้นหินพื้น ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำและเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินในพื้นที่ลาดชัน บางพื้นที่มีเศษหินหรือหินพื้นผิวบริเวณหน้าดิน

แนวทางการจัดการ : พื้นที่ที่เป็นดินต้นมาก มีเศษหินหรือหินพื้นผิวมาก ไม่เหมาะสมสำหรับการทำการเกษตร ควรปล่อยไว้ให้เป็นป่า หรือปลูกไม้ใช้สอยโตเร็ว

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ที่มีหน้าดินหนา จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียน ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓ - ๔ ตัน/ไร่ หรือโกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพราง ๑๐-๑๒ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ โกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน หรือปลูกพืชสลับเป็นแถบ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ขุดหลุมปลูกถึงชั้นหินพื้นหรือขุดหลุมขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยหน้าดินที่ไม่มีเศษหินหรือก้อนหินร่วมกับปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๕-๕๐ กิโลกรัม/หลุม ควรมีไม้ค้ำยันและเอาหน้าดินบริเวณใกล้เคียงมาผสมกับปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกพูนโคนอยู่เป็นประจำ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชแซม ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

#### ๕. กลุ่มชุดดินที่ ๔๘

ชุดดิน : ชุดดินแมริม (Mr) ชุดดินน้ำซุน (Ncu) ชุดดินพะเยา (Pao) และชุดดินท่ายาง (Ty)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินต้นถึงก้อนหินหรือเศษหิน และอาจพบชั้นหินพื้นภายในความลึก ๑๕๐ ซม.

จากผิวดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดถึงเป็นกลาง การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ดินต้นถึงชั้นก้อนกรวดหรือลูกรังหนา ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำ และเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน ในพื้นที่ที่มีความลาดชัน

แนวทางการจัดการ : พื้นที่ดินต้นมากหรือมีก้อนกรวดหรือลูกรังบริเวณหน้าดินมาก ไม่ควรนำมาใช้ประโยชน์ ปล่อยไว้ให้เป็นป่า พื้นที่เลี้ยงสัตว์หรือปลูกไม้ใช้สอยโตเร็ว

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ที่มีหน้าดินหนาและมีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชให้หมุนเวียนตลอดทั้งปีและปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓-๔ ตัน/ไร่ หรือ ไกลบพีชปุ๋ยสด (หว่านเมล็ดถั่วพรี ๑๐-๑๒ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ ไกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน หรือทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ขุดหลุมปลูกขนาด ๗๕x๗๕x๗๕ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยหน้าดินร่วมกับปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๕-๕๐ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น การสร้างคันดิน ทำขั้นบันได ทำฐานปลูกเฉพาะต้นปลูกพืชคลุมดิน ทำแนวรั้วหรือทำฐานเฉพาะต้นหญ้าแฝก ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลง

#### ๖. กลุ่มชุดดินที่ ๔๙

ชุดดิน : ชุดดินบรปือ (Bb) ชุดดินโพนพิสัย (Pp) ชุดดินสกล (Sk) และชุดดินสระแก้ว (Ska)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินต้นถึงลูกรังหรือชั้นเชื่อมแข็งของเหล็กที่บอบอยู่บนชั้นดินเหนียว ปฏิกริยาดินเป็นกรดถึงเป็นกลาง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ดินต้นถึงชั้นก้อนกรวดหรือลูกรังที่บอบอยู่บนชั้นดินเหนียว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำ และเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินในพื้นที่ที่มีความลาดชัน

แนวทางการจัดการ : พื้นที่ดินต้นมากหรือมีลูกรังกระจายบริเวณหน้าดินมาก ไม่ควรนำมาใช้ประโยชน์ ปล่อยไว้ให้เป็นป่า พื้นที่เลี้ยงสัตว์หรือปลูกไม้ใช้สอยโตเร็ว

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ที่มีหน้าดินหนาและมีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปีและปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓-๔ ตัน/ไร่ หรือ ไกลบพีชปุ๋ยสด (หว่านเมล็ดถั่วพรี ๑๐-๑๒ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ ไกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ การไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน หรือทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ขุดหลุมปลูกขนาด ๗๕x๗๕x๗๕ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยหน้าดินร่วมกับปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๕-๕๐ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น การสร้างคันดิน ทำขั้นบันได ปลูกพืชคลุมดิน ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

#### ๗. กลุ่มชุดดินที่ ๕๖

ชุดดิน : ชุดดินลาดหญ้า (Ly) ชุดดินภูสะนา (Ps) และชุดดินโพนงาม (Png)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินลึกปานกลางถึงชั้นหินพื้น เศษหินหรือลูกรัง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ดินลึกปานกลางถึงชั้นหินพื้น เศษหิน ก้อนกรวดหรือลูกรัง ขาดแคลนน้ำ และเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินในพื้นที่ลาดชัน บางพื้นที่เป็นดินกรดจัดมาก

แนวทางการจัดการ : ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชให้หมุนเวียนตลอดทั้งปี ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไกลบพีชปุ๋ยสด (หว่านเมล็ดถั่วพรี ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒



ตารางที่ ๔ แสดงข้อมูลฤดูกาล

ฤดูกาล	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ฤดูร้อน		←			→							
ฤดูฝน					←					→		
ฤดูหนาว	←	→								←		→

## ๓.๒ ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ

อำเภอสิรินธร มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยปี ๒๕๖๔ โดยมีปริมาณฝนเฉลี่ยต่อปีที่ ๑,๓๐๐ มิลลิเมตร ตกชุกในช่วงเดือน สิงหาคม ของทุกปี มีปริมาณน้ำฝนที่ต่ำสุดในช่วงเดือน กุมภาพันธ์ โดยมีปริมาณ ๒๐๐ มิลลิเมตร และมีปริมาณน้ำฝนที่สูงสุดในเดือน กันยายน โดยมีปริมาณ ๑,๕๐๐ มิลลิเมตร

ตารางที่ ๕ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิเฉลี่ย ๕ ปี (ตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

ปี	ปริมาณน้ำฝนรวมทั้งปี (มม.)	ปริมาณฝนเฉลี่ย (มม.)	จำนวนวันฝนตก (วัน)	เดือนที่ฝนสูงสุด	อุณหภูมิ (องศาเซลเซียส)		
					สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี
๒๕๖๐	๑๘๓๔	๑๕๒.๘๓	๗๗	กันยายน	๓๘	๑๓	
๒๕๖๑	๑๕๕๖.๘	๑๓๓.๐๗	๗๐	กันยายน	๓๗	๑๓	
๒๕๖๒	๑๗๙๓	๑๔๙.๑๒	๗๗	กันยายน	๓๗	๑๓	
๒๕๖๓	๑๓๑๒.๓	๑๐๙.๓๖	๖๖	กันยายน	๓๘	๑๓	
๒๕๖๔	๑๕๖๓.๔	๑๓๐.๒๘	๗๐	กันยายน	๓๘	๑๓	

ที่มา : ศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง จังหวัดอุบลราชธานี

## ๔. เส้นทางคมนาคม

## ๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล

อำเภอสิรินธร มีการเดินทางระหว่างตำบลและหมู่บ้าน โดยใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๒๑๗, ๒๑๗๓ และ๒๓๙๖ เป็นเส้นทางในเชื่อมต่อขนส่งผลผลิตทางการเกษตร

## ๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ

อำเภอสิรินธรตั้งอยู่ห่างจากตัวเมือง ๗๕ กม.

การคมนาคมติดต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ สามารถเดินทางได้หลายเส้นทาง โดยมีรายละเอียด ดัง - รถโดยสารประจำทาง

สถานีขนส่งผู้โดยสาร จำนวน ๑ สถานี มีสายเดินรถประจำทางระหว่างอำเภอ/จังหวัด ได้แก่สถานีขนส่งผู้โดยสารอำเภอสิรินธร (ด่านช่องเม็ก)

๑. รถทัวร์ เส้นทาง ช่องเม็ก - กรุงเทพฯ บริษัท โลตัสพิบูลทัวร์
  ๒. รถตู้
    - เส้นทางที่ ๑ ช่องเม็ก - พิบูลฯ - อุบลฯ บริษัท สหการเดินรถ
    - เส้นทางที่ ๒ ช่องเม็ก - โขงเจียม - อุบลฯ บริษัท สุโขทัยเดินรถ๑๙๘๙ จำกัด
  ๓. รถสองแถว เส้นทาง พิบูลฯ - ช่องเม็ก - พลาญชัย บริษัท สหกรณ์เดินรถพิบูล
- รถยนต์ส่วนบุคคล ทางหลวงแผ่นดิน ดังนี้

๑. ทางหลวงหมายเลข ๒๑๗ เส้นทางระหว่าง วารินชำราบ ถึง ช่องเม็ก ระยะทาง ๘๖.๐๖๗ กิโลเมตร

๒. ทางหลวงหมายเลข ๒๑๗๓ เส้นทางระหว่าง นิคมลำโดมน้อย ถึง โขงเจียม ระยะทาง ๑๕ กิโลเมตร

๓. ทางหลวงหมายเลข ๒๓๙๖ เส้นทางระหว่าง ช่องเม็ก ถึง หนองแสง ระยะทาง ๔๖ กิโลเมตร

### ๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ (เช่น แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง)

๑.ลำน้ำมูล ๒.ลำห้วยกว้าง ๓.ห้วยแดง ๔.ห้วยตูม ๕.ห้วยบ้าน

๖.ห้วยหว่า ๗.ห้วยน้ำใส ๘.ห้วยหลวง ๙.ห้วยอินทร์แปลง ๑๐.ห้วยเหวอ

๑๑.ห้วยด่านแมน ๑๒.หนองแสง ๑๓.ห้วยบุญตา ๑๔.ห้วยน้ำใส

๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ

๑) โครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง

ตารางที่ ๖ แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง

ที่	ชื่ออ่าง/ประตูระบายน้ำ	ตำบล	ระดับกักเก็บน้ำสูงสุด (จากระดับน้ำทะเล)	ความจุที่ระดับน้ำเก็บกัก (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)
	อ่างเก็บน้ำเขื่อนสิรินธร	นิคมสร้างตนเองลำโดมน้อย และตำบลช่องเม็ก	๑๔๒.๒ เมตร	๑๙๖๖.๕	๑๘๐,๐๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสิรินธร, พ.ศ.๒๕๖๙

๒) แหล่งน้ำอื่น ๆ

(๑) สระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน (บ่อจิว ขนาด ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร)

ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลสระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

ที่	ตำบล	ปี ๒๕๖๒	
		ราย	บ่อ
	คันไร่	๘	๘
	คำเขื่อนแก้ว	๙	๙
	ช่องเม็ก	๖	๖
	นิคมลำโดมน้อย	๘	๘
	โนนก่อ	๗	
	ฝางคำ	๓	

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๙

## (๒) บ่อบาดาล

## ตารางที่ ๘ แสดงข้อมูลบ่อบาดาล

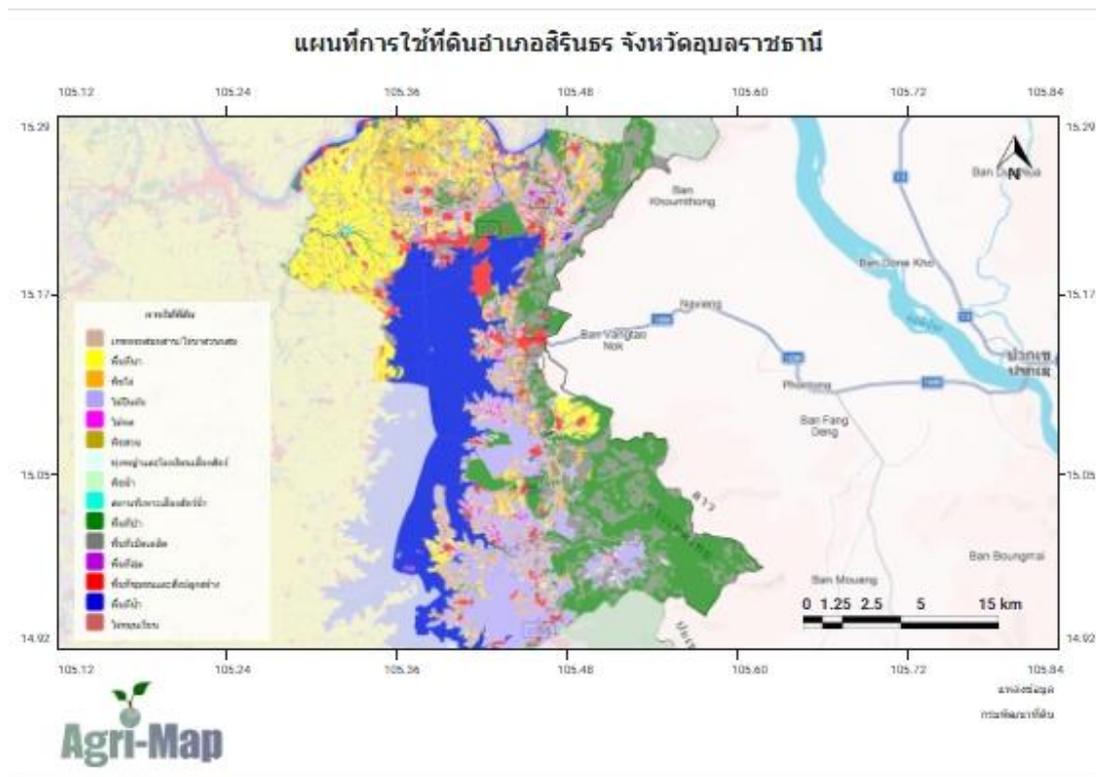
ที่	ตำบล	ด้านการเกษตร (บ่อ)	ด้านอุปโภค - บริโภค (บ่อ)	รวม (บ่อ)
	คันไร่	/	/	๑๑
	คำเขื่อนแก้ว	/	/	๑๓
	ช่องเม็ก	/	/	๑๖
	นิคมลำโดมน้อย	/	/	๓๔
	โนนก่อ	/	/	๑๔
	ฝางคำ	/	/	๐

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๙

## ๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน

## ตารางที่ ๙ แสดงข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่ป่า	๙๗๐๔๖.๖๓	๒๐.๑๔
พืชไร่	๔๔๗๘๙.๔๓	๙.๓
ไม้ยืนต้น	๘๖๑๒๘.๐๖	๑๗.๘๘
ไม้ผล	๖๙๒๐.๖๔	๑.๔๔
พืชสวน	๒๔.๑	๐.๐๑
พื้นที่นา	๖๔๒๒๗.๓๑	๑๓.๓๓
พืชน้ำ	๓๐.๕๗	๐.๐๑
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๖๓๑.๘๔	๐.๑๓
ทุ่งหญ้าและโรงเลี้ยงสัตว์	๓๗๑.๖๔	๐.๐๘
พื้นที่ลุ่ม	๑๐๖๔.๓๒	๐.๒๒
พื้นที่น้ำ	๓๐.๕๗	๐.๐๑
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๒๔๓๖๗.๕๗	๕.๐๖
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๖๑๐๑๑.๕๘	๑๒.๖๖



ภาพที่ ๕ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินอำเภอสirinthorn  
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๙)

**ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ**

**๑. ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญ**

ประชากรอำเภอสirinthorn ประชากรมีอาชีพหลักคือ เกษตรกร มีพื้นที่การเกษตรจำนวน ๓๗๖๖๑.๑๗ไร่ (ร้อยละ ๑๘.๕๓ ของพื้นที่อำเภอ)

**ตารางที่ ๑๐ แสดงข้อมูลด้านพืช**

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)						รวมพื้นที่การเกษตรทั้งหมด (ไร่)
		ข้าว (ไร่)	อ้อย โรงงาน (ไร่)	มันสำปะหลัง (ไร่)	ยางพารา (ไร่)	ปาล์ม น้ำมัน	ไม้ผล	
คันไร่	๖๕,๗๓๙.๖	๒๘,๗๙๐.๖๘	-	๑,๓๕๖.๐๐	๑๙๙.๑๐	๑๒๒.๓๘	๔	๓๐,๔๗๒.๑๖
คำเขื่อนแก้ว	๗๕,๖๑๒.๑๒	๙,๘๐๗.๖๒	-	๘,๒๐๓.๗๓	๓,๒๔๘.๑๔	๓๔.๐๔	๖.๘๓	๒๑,๓๐๐.๓๖
ช่องเม็ก	๘๖,๖๔๒.๕๙	๕,๔๔๑.๘๕	-	๔,๘๘๓.๒๒	๑,๒๒๐.๖๐	๑๕.๒๐	๒๕.๐๐	๑๑,๕๘๕.๘๗
นิคมฯ	๔๓,๐๘๗.๓๕	๑,๗๒๓.๖๒	-	๒,๖๗๔.๗๐	๖๘๕.๕๘	๑๓.๗๖	๒๐.๔๕	๕,๑๑๘.๑๑
โนนก่อ	๑๙๖,๓๙๒.๒๖	๒,๖๕๒.๔๖	-	๔,๗๗๘.๗๑	๙,๖๗๘.๙๕	๓๓๐.๔๖	๑๓๐.๕	๑๗,๕๗๑.๐๘
ฝางคำ	๑๕,๑๕๔.๗๙	๓,๓๓๒.๐๙	-	-	๑๓.๗๖	๑๖.๐๗	-	๓,๓๖๑.๙๒
<b>รวม</b>	<b>๔๘๒,๖๒๘.๗๑</b>	<b>๕๑,๗๔๘.๓๑</b>	<b>-</b>	<b>๒๑,๘๙๖.๓๖</b>	<b>๑๕,๐๔๖.๑๒</b>	<b>๕๓๑.๙๑</b>	<b>๑๘๖.๗๘</b>	<b>๘๙,๔๐๙.๔๘</b>

ที่มา: ระบบทะเบียนเกษตรกร (<https://farmer.doe.go.th>). ๒๕๖๙

ตารางที่ ๑๑ แสดงข้อมูลด้านปศุสัตว์ (ถ้ามี ถ้าไม่มีให้ -)

ตำบล	เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์รวม (ราย)	โคเนื้อ (ตัว)	โคนม (ตัว)	กระบือ (ตัว)	สุกร (ตัว)	ไก่ (ตัว)	เป็ด (ตัว)	แพะ (ตัว)	แกะ (ตัว)
คันไร่	๑,๑๓๒	๓,๔๖๗	-	๓,๖๘๗	๗๖๘	๒๖,๘๐๖	๔,๑๙๓	๔	-
คำเขื่อนแก้ว	๙๓๕	๓,๖๘๘	-	๓,๙๑๔	๔๑๗	๑๘,๙๙๕	๑,๙๙๙	๑๒	-
ช่องเม็ก	๗๓๒	๓,๒๓๖	-	๓,๓๔๔	๒๓๔	๑๕,๐๒๓	๑,๗๑๗	๒๑	-
นิคมฯ	๖๒๗	๒,๔๔๘	-	๒,๕๕๑	๑๑,๖๖๕	๑๓,๕๔๔	๖๗๖	๒๔	-
โนนก่อ	๘๐๖	๓,๘๖๙	-	๔,๐๘๑	๓๔๑	๑๖,๔๗๖	๑,๕๕๑	๔๓	๘
ฝางคำ	๓๙๕	๑,๙๒๗	-	๑,๙๘๖	๕๓	๑๐,๑๔๒	๑๘๗	๙	๑
รวมทั้งหมด	๔,๖๒๗	๑๘,๖๓๕	-	๑๙,๕๖๓	๑๓,๔๗๙	๑๐๐,๙๘๖	๑๐,๑๒๓	๑๑๓	๙

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอสิรินธร, พ.ศ.๒๕๖๙

- โรงงานผลิตอาหารสัตว์ .....-.....แห่ง คือ .....

ชื่อโรงงาน.....-..... ที่ตั้ง.....-.....

- โรงงานฆ่าสัตว์ปีกมาตรฐาน .....-.....แห่ง คือ.....-.....

ชื่อโรงงาน.....-..... ที่ตั้ง.....-.....

- ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ขนาดใหญ่.....๒.....จำนวน คือ

ชื่อฟาร์ม ฟาร์มเลี้ยงสุกร พิบูลโกภรณ์ฟาร์ม ที่ตั้ง ๑๔๘ หมู่ ๙ ต.นิคมฯ อ.สิรินธร

ชื่อฟาร์ม ฟาร์มเลี้ยงไก่เนื้อ ฟาร์มพิศไสว สุขัง ที่ตั้ง ๑๑๑ หมู่ ๕ ต.คำเขื่อนแก้ว อ.สิรินธร

ตารางที่ ๑๒ แสดงข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (ถ้ามี ถ้าไม่มีให้ -)

ตำบล	เกษตรกรรวม (ราย)	กุ้งทะเล	กุ้งน้ำจืด	ปลาทะเล	ปลาน้ำจืด	สัตว์น้ำสวยงาม	สัตว์น้ำอื่น ๆ
คันไร่	๑๖๓	-	-	-	๑๖๑		๒
คำเขื่อนแก้ว	๒๓	-	-	-	๒๓		
ช่องเม็ก	๘๑	-	-	-	๘๐		๑
นิคมฯ	๑๔๓	-	-	-	๑๔๐	๑	๒
โนนก่อ	๑๕	-	-	-	๑๔		๑
ฝางคำ	๔๗	-	-	-	๔๗		
รวมทั้งหมด	๔๗๒	-	-	-	๔๖๕	๑	๖

ที่มา : สำนักงานประมงอำเภอสิรินธร, พ.ศ.๒๕๖๙

๒. สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI (ถ้าไม่มี ให้ใส่ว่า ไม่มี)

- ไม่มี

## ข้อมูลด้านสังคม

### ๑. ข้อมูลเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร

#### ๑.๑ เกษตรกร

##### ๑) ครุฑเรือนและประชากร

ตารางที่ ๑๓ แสดงจำนวนครุฑเรือน และประชากร

ที่	ตำบล	ครุฑเรือน ทั้งหมด	ครุฑเรือน เกษตรกร	ประชากร		
				ชาย	หญิง	รวม
๑	นิคมสร้างตนเอง ลำโดมน้อย	๒,๖๗๗	๘๒๙	๓,๘๔๕	๓,๘๑๔	๗,๖๕๙
๒	ช่องเม็ก	๔,๐๘๑	๙๐๔	๔,๙๕๗	๔,๘๐๕	๙,๗๖๒
๓	คันไร่	๓,๔๔๗	๒,๐๕๘	๕,๙๕๙	๕,๖๘๕	๑๑,๖๔๔
๔	โนนก่อ	๓,๗๐๕	๑,๖๖๖	๕,๕๘๓	๕,๓๕๔	๑๐,๙๓๗
๕	ฝางคำ	๑,๐๐๖	๕๕๘	๑,๗๙๒	๑,๘๒๙	๓,๖๒๑
๖	คำเขื่อนแก้ว	๓,๐๕๕	๑,๒๙๕	๕,๓๘๐	๕,๓๖๒	๑๐,๗๔๒
<b>รวม</b>		<b>๑๗,๙๗๑</b>	<b>๗,๓๑๐</b>	<b>๒๗,๕๑๖</b>	<b>๒๖,๘๔๙</b>	<b>๕๔,๓๖๕</b>

ที่มา : สำนักทะเบียนอำเภอสิรินธร,พ.ศ. ๒๕๖๙

##### ๒) หัวหน้าครุฑเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ

ตารางที่ ๑๔ แสดงจำนวนหัวหน้าครุฑเรือนจำแนกตามอายุ

ช่วงอายุ (ปี)	ครุฑเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๑๕๗๕	๒๒.๖๐
๕๖ - ๖๕ ปี	๑๘๙๐	๒๗.๑๒
๔๖ - ๕๕ ปี	๒๐๕๐	๒๙.๔๒
๓๖ - ๔๕ ปี	๑๐๖๖	๑๕.๓๐
๒๖ - ๓๕ ปี	๓๖๓	๕.๒๑
๑๘ - ๒๕ ปี	๒๕	๐.๓๖
<b>รวม</b>	<b>๖๙๖๙</b>	<b>๑๐๐</b>

ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร (<https://farmer.doae.go.th>). ๒๕๖๙

##### ๓) ลักษณะการประกอบอาชีพ

ตารางที่ ๑๖ แสดงจำนวนลักษณะการประกอบอาชีพ

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครุฑเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๖,๕๒๗	๙๓.๖๖
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๔๔๒	๖.๓๔
<b>รวม</b>	<b>๖๙๖๙</b>	<b>๑๐๐</b>

ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร (<https://farmer.doae.go.th>). ๒๕๖๙

##### ๔) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ตารางที่ ๑๖ แสดงจำนวนลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของ	๔,๘๒๓	๗๗,๘๙๖
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๑,๘๑๖	๒๓,๖๖๐
เช่า	๓๑๖	๓,๖๘๑
รวม	๖,๐๓๗	๑๐๕,๒๓๗

ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร (<https://farmer.doae.go.th>). ๒๕๖๙

๕) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

ตารางที่ ๑๗ แสดงจำนวนประเภทเอกสารสิทธิ์

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรองของหน่วยงาน	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	
๒,๖๖๐	๑,๑๑๙	๑๘๘	๑,๑๗๙	๔,๘๒๓

ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร (<https://farmer.doae.go.th>). ๒๕๖๙

๖) รายได้ รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกร

ช่วงรายได้ (บาท)	ครัวเรือน	ร้อยละ
น้อยกว่า ๖๐,๐๐๐ บาท	๖,๗๙๒	๙๒.๘๙
๖๐,๐๐๐ - ๑๑๙,๙๙๙ บาท	๓๕๓	๔.๘๓
ช่วงรายได้ (บาท)	ครัวเรือน	ร้อยละ
๑๒๐,๐๐๐ - ๑๗๙,๙๙๙ บาท	๘๘	๑.๒๐
๑๘๐,๐๐๐ - ๔๙๙,๙๙๙ บาท	๗๔	๑.๐๑
๕๐๐,๐๐๐ - ๙๙๙,๙๙๙	๔	๐.๐๕
ตั้งแต่ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป	๑	๐.๐๑
รวม	๗,๓๑๒	๑๐๐.๐๐

๗) สินเชื่อและภาวะหนี้สินของเกษตรกร

รูปแบบการเป็นหนี้ของครัวเรือนเกษตรกร พบว่า ครัวเรือนเกษตรกรที่เป็นหนี้ มากกว่าร้อยละ ๘๐ เป็นหนี้ในระบบ โดยครัวเรือนเกษตรกร มากกว่าครึ่งกู้เงินจากธนาคารเพื่อ การเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และ ครัวเรือนเกษตรกรนำ เงินกู้จำนวน กว่าครึ่งมาใช้เพื่อทำ การเกษตร ส่วน เงินกู้ที่เหลือ นำ มาใช้เพื่อการอุปโภค บริโภคในครัวเรือน ซื้อ/เช่าซื้อบ้าน และที่ดิน

๘) ประเพณีและวัฒนธรรม

(๑) การนับถือศาสนา

ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ประมาณ ๙๗ % และ ศาสนาอื่นๆ ประมาณ ๓ %

(๒) วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

งานประเพณี ความเชื่อ ประเพณี และพิธีกรรมของอำเภอเดชอุดมที่สำคัญ คือ งานประจำปีบวงสรวงศาลหลักเมือง จัดเป็นงานสมโภชในวันขึ้นปีใหม่ นอกจากนี้จะมีงานประเพณีบุญพระ

เวสสันดร (มหาชาติ) งานบุญเข้าพรรษา บุญข้าวสาก (สลาก) บุญออกพรรษา บุญกฐิน ส่วนชาวจีนต้นปีจะมี ประเพณีไหว้ศาลเจ้า รับเทพเจ้าให้มาคุ้มครอง ปลายปีไหว้เจ้าเพื่อแสดงการตอบแทนบุญคุณ

### ๑.๒ องค์กรและสถาบันเกษตรกร

#### ๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

ตารางที่ ๑๘ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร

ตำบล	กลุ่มส่งเสริม		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุว		สหกรณ์		กลุ่ม	
	กลุ่ม ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก ก	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง ง	สมาชิก ก	กลุ่ม ม	สมาชิก ก
นิคมฯ			๑	๑๔			๑	๑๕๖๗		๕๑
คำเขื่อนแก้ว	๑	๒๕	๑	๓๘	๑	๒๕	๓	๓๓๖		๘๗
ฝางคำ	๑	๑๑	๑	๒๘	๑	๒๐	๑		๒	๒๔๐
ช่องเม็ก			๑	๑๘			๑	๑๗๘		๒๑๔
คันไร่	๑	๒๑	๑	๒๒	๑	๒๑			๒	๒๒๕
โนนก่อ	๑	๒๕			๑	๒๐				๑๐๑
รวม										

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานี, พ.ศ. ๒๕๖๙

ตารางที่ ๑๙ แสดงจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์

ประเภทผลิตภัณฑ์	จำนวน
อาหาร	๒
เครื่องดื่ม	๑
ผ้า เครื่องแต่งกาย	๒
ของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก	๒
สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	-
รวม	๗

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสิรินธร ,พ.ศ.๒๕๖๙

ตารางที่ ๒๐ แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
วิสาหกิจชุมชนแปรรูปอาหารบ้านสวนสน	๗	คำเขื่อนแก้ว	๒๖
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตเฟอร์นิเจอร์จากไม้ยูคา	๑๐	โนนก่อ	๑๖
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเพาะเห็ดบ้านโนนจิก	๓	ฝางคำ	๖
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงโคกระบือบ้านหินสูง	๕	ช่องเม็ก	๙

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มยางพาราและเลี้ยงโค	๔	คำเขื่อนแก้ว	๒๕
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านโคกเที่ยง	๒	คันไร่	๑๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตภัณฑ์จากต่อไม้-รากไม้บ้านห้วยเตี๋ย	๗	โนนก่อ	๑๔
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มหัตถกรรมรากไม้-ต่อไม้บ้านบากชุม	๑	โนนก่อ	๑๔
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรรายย่อยผู้เลี้ยงโคพื้นเมือง	๙	โนนก่อ	๒๓
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตภัณฑ์จากเหง้าไม้หมู่ ๑ บ้านบากชุม๒	๑	โนนก่อ	๒๕
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลาสามบ้านค้ำกลาง	๔	ฝางค้ำ	๑๘
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงโคเนื้อบ้านแก่งศรีโคตร	๓	โนนก่อ	๘
วิสาหกิจชุมชนเกษตรกรอินทรีย์บ้านค้ำก้อม	๑	ฝางค้ำ	๓๒
วิสาหกิจชุมชนเฟอร์นิเจอร์ไม้บ้านหัวสะพาน	๒	คำเขื่อนแก้ว	๑๒
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มข้าวกล้องงอกบ้านป่ากุง	๗	คันไร่	๒๑
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลาแก้มขุนไพร ๓ รสบ้านคำเจริญสุข	๑๓	นิคมฯ	๘
วิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์ไม้ตำบลช่องเม็ก	๑๓	ช่องเม็ก	๘๑
วิสาหกิจชุมชนกองทุนธนาคารข้าวบ้านหนองขาด	๔	คำเขื่อนแก้ว	๗
วิสาหกิจชุมชนสถานีพลังงานชุมชนอำเภอสิรินธร	๘	คำเขื่อนแก้ว	๑๒
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ใช้เครื่องสูบน้ำ	๑๖	คันไร่	๑๑
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตไม้กวาดบ้านหัวสะพาน	๒	คำเขื่อนแก้ว	๑๕
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มไม้ชะด้าม	๗	โนนก่อ	๑๔
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเฟอร์นิเจอร์ไม้บ้านศรีเขต	๙	คำเขื่อนแก้ว	๑๕
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงโคบ้านค้ำก้อม	๔	ฝางค้ำ	๑๐
วิสาหกิจชุมชนล่องแพสิรินธร	๑	คำเขื่อนแก้ว	๘
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงกระบือบ้านโชครังสรรค์	๑๓	คันไร่	๑๐
วิสาหกิจชุมชนล่องแพบ้านแหลมสวรรค์	๒	นิคมฯ	๑๐
วิสาหกิจชุมชนล่องแพลำโตน้อยบ้านหัวสะพาน	๒	คำเขื่อนแก้ว	๘

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงโคพันธุ์พื้นเมืองผสม ๒ ตำบลช่องเม็ก	๑	ช่องเม็ก	๘
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงโคเนื้อโนนจิก	๓	ฝางคำ	๗
วิสาหกิจชุมชนรักไม้ดอกไม้ประดับชุมชนบ้านหินสูง	๕	ช่องเม็ก	๑๕
วิสาหกิจชุมชนวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคเนื้อบ้านฝางเทิง ม.๒	๒	ฝางคำ	๑๐
วิสาหกิจชุมชนโคเนื้อสร้างอาชีพบ้านโนนจิกหมู่๓	๓	ฝางคำ	๑๐
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มโคเนื้อ ต.โนนก่อร่วมใจสามัคคี	๔	โนนก่อ	๙
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อบ้านป่าเลา	๖	โนนก่อ	๒๐
วิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์จากไม้ไต้	๗	โนนก่อ	๑๑
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มท่องเที่ยวบ้านหัวสะพาน	๒	คำเขื่อนแก้ว	๑๕
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไม้เศรษฐกิจโตเร็ว ตำบลฝางคำ อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี	๔	ฝางคำ	๙
วิสาหกิจชุมชนผลิตไม้สับชุมชนบ้านหนองขาด	๗	คำเขื่อนแก้ว	๙
วิสาหกิจชุมชนเกษตรผสมผสานฝั่ง ๑๖ บ้านคำวังยาง	๘	นิคมฯ	๑๕
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์แปรรูปปลา	๑	นิคมฯ	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตปลาชีวแก้วเพื่อจำหน่าย	๑๓	คันไร่	๑๘
วิสาหกิจชุมชนชมรมคนเลี้ยงหนูสิรินธร	๘	นิคมฯ	๒
วิสาหกิจชุมชนคุณธรรมเมืองเรืองแสง ชุมชนช่องเม็ก	๑๓	ช่องเม็ก	๑๐
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไม้เศรษฐกิจโตเร็ว ตำบลคันไร่ อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี	๒	คันไร่	๗
วิสาหกิจชุมชนเกษตรผสมผสาน ฝั่ง ๑๖ หมู่ที่ ๖ บ้านประชาสมบูรณ์	๖	นิคมฯ	๑๔
วิสาหกิจชุมชนภูน้ำอากาศาแพ	๑๐	โนนก่อ	๒๐
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปมะม่วงหิมพานต์	๙	นิคมฯ	๑๕
วิสาหกิจชุมชนชมรมท่องเที่ยวหน้าเขื่อนสิรินธร	๑๐	นิคมฯ	๔๖
วิสาหกิจชุมชนพลาญข่อย	๒	โนนก่อ	๑๑
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกไม้เศรษฐกิจโตเร็ว ตำบลดอนจิก อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี	๔	ฝางคำ	๗
วิสาหกิจชุมชนดีมีดี (DUM DEE)	๑๓	คำเขื่อนแก้ว	๘

วิสาหกิจชุมชนสมุนไพรดอกไม้ชาวสมุทร	๕	คันไร่	๗
วิสาหกิจชุมชนอศิลาณี เกษษกริมย์	๑๓	ช่องเม็ก	๑๑
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มดอกไม้จันทน์บ้านคำม่วง ตำบลนิคมลำโดมน้อย	๔	นิคมฯ	๓๑
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้เลี้ยงโคขุนตำบลคำเขื่อนแก้ว	๑๐	คำเขื่อนแก้ว	๒๕
วิสาหกิจชุมชนผ้าครามสิรินธร	๒	นิคมฯ	๘
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรผสมผสานเพื่อฟื้นฟูชีวิตภายหลังการสร้างเขื่อนสิรินธร	๑	นิคมฯ	๑๑
วิสาหกิจชุมชนเลี้ยงโคบ้านเหล่าคำ	๕	โนนก่อ	๑๐
วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตการเกษตร (โกโก้,มะม่วง)	๔	ผางคำ	๒๑
วิสาหกิจชุมชนเลี้ยงโคขุนบ้านนาเจริญ ตำบลคันไร่ อำเภอสรินธร	๕	คันไร่	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงหมูอินทรีบ้านห้วยเหวอ	๑๐	คำเขื่อนแก้ว	๑๑
วิสาหกิจชุมชนแปรรูปเมล็ดมะม่วงหิมพานต์ ตำบลคำเขื่อนแก้ว	๓	คำเขื่อนแก้ว	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มพืชสวนเศรษฐกิจ ต.โนนก่อ	๑๐	โนนก่อ	๑๕
วิสาหกิจชุมชนสวนเกษตรผสมผสานชีววิถีบ้านนาเจริญใน	๕	คันไร่	๙
วิสาหกิจชุมชนศาสตร์เกษตรโอสถสิรินธร	๑๕	คันไร่	๙
วิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่มันสำปะหลัง ต.นิคมลำโดมน้อย	๙	นิคมฯ	๓๖
วิสาหกิจชุมชนส่งเสริมพืชเศรษฐกิจและการเกษตรแขนงต่างๆ กลุ่มที่ ๑ อำเภอสรินธร จังหวัดอุบลราชธานี	๑๐	คำเขื่อนแก้ว	๑๐
วิสาหกิจชุมชนส่งเสริมพืชเศรษฐกิจและการเกษตรแขนงต่างๆ กลุ่มที่ ๒ อำเภอสรินธร จังหวัดอุบลราชธานี	๒	คำเขื่อนแก้ว	๙
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มป่าเลาปางพารา	๖	โนนก่อ	๙
วิสาหกิจชุมชนปลูกพืชโตเร็วอำเภอสรินธร	๒	นิคมฯ	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรเลี้ยงแพะ	๑๑	นิคมฯ	๑๕
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงแพะบ้านคำม่วง	๔	นิคมฯ	๑๕
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรผสมผสาน หมู่ ๑๒	๑๒	นิคมฯ	๗

ตำบลนิคมลำโดมน้อย			
วิสาหกิจชุมชนแปรรูปปลาธรรมชาติเขื่อนสิรินธร	๓	คันไร่	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มร้านอาหารพทยาน้อย	๑๕	คันไร่	๑๘
วิสาหกิจชุมชนกาแพละเวนและนวดแผนโบราณ	๓	ช่องเม็ก	๗

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสิรินธร,พ.ศ.๒๕๖๙

**ตารางที่ ๒๑** แสดงข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านสวนสน	๗	คำเขื่อนแก้ว	๓๘
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านคำกลาง	๔	ฝางคำ	๒๘
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรดอกไม้จันทน์บ้านคำม่วง	๔	นิคมลำโดมน้อย	๑๔
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแปรรูปปลาร้า	๘	ช่องเม็ก	๑๘
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรใหม่ภูทอง	๑๕	คันไร่	๒๒
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านหนองขาด	๔	คำเขื่อนแก้ว	๒๕
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านคำก้อม	๔	ฝางคำ	๒๐
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านปากบุง	๔	คันไร่	๒๑
กลุ่มยุวเกษตรกรแก่งศรีโคตร	๓	โนนก่อ	๒๐
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนตำบลคันไร่	๗	คันไร่	๒๑
กลุ่มส่งเสริมอาชีพไซตักกุ้งสร้างรายได้	๑	คำเขื่อนแก้ว	๒๕
กลุ่มส่งเสริมอาชีพผลิตภัณฑ์จากเหง้าไม้บ้านบากชุม	๑	โนนก่อ	๒๕
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงโคพื้นเมืองบ้านคำก้อม	๔	ฝางคำ	๑๑

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอสิรินธร,พ.ศ.๒๕๖๙

ตารางที่ ๒๒ แสดงข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
กลุ่มเกษตรกรทำนาคำเขื่อนแก้ว	๕	คำเขื่อนแก้ว	๘๗
กลุ่มเกษตรกรทำนาช่องเม็ก	๓	ช่องเม็ก	๒๑๔
กลุ่มเกษตรกรทำนาฝางคำ	๑	ฝางคำ	๔๑
กลุ่มเกษตรกรทำไร่สุขเกษมพัฒนา	๑๔	คันไร่	๔๓
กลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางตำบลโนนก่อ	๕	โนนก่อ	๑๐๑
กลุ่มเกษตรกรทำสวนยางในเขตจัดที่ดิน(คทช.)นิคม สร้างตนเองลำโดมน้อย	๑	นิคมลำโดมน้อย	๕๑
กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์ตำบลคันไร่	๑๓	คันไร่	๑๘๒
กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์ตำบลฝางคำ	๒	ฝางคำ	๑๙๙
สหกรณ์กองทุนสวนยางสิรินธร	๒	คำเขื่อนแก้ว	๒๑๐
สหกรณ์การเกษตร อบต.ช่องเม็ก	๑๑	ช่องเม็ก	๑๗๘
สหกรณ์การเกษตรผู้ผลิตเม็ดมะม่วงหิมพานต์	๑	คำเขื่อนแก้ว	๖๗
สหกรณ์การเกษตรสิรินธร	๒	นิคมฯ	๑,๕๖๗
สหกรณ์ผู้ใช้น้ำสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านสุวรรณ วารี	๑๕	คำเขื่อนแก้ว	๕๙

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานี ,พ.ศ.๒๕๖๙

## ๒) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

อำเภอสิรินธร มีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ๑ ศูนย์ และศพก. เครือข่าย ๑๐ ศูนย์ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ๒ ศูนย์ ศูนย์จัดการดินและปุ๋ย ๓ ศูนย์ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ๑ ศูนย์

ตารางที่ ๒๓ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศคปช.	ศบกต.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียง			ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยี ด้านการ พัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุ	ปฎิรู	
คันทันไร่	๑	๔	๑	๑					
ช่องเม็ก		๑							
โนนก่อ		๑							
นิคมฯ		๑							
ฝางคำ		๒		๑					
คำเขื่อนแก้ว		๑	๑	๑	๑				
รวม	๑	๑๐	๒	๓	๑				

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสิรินธร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๙

## (๑) อาสาสมัครเกษตร

ตารางที่ ๒๔ แสดงจำนวนอาสาสมัครเกษตร

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร รณ หลวง	ครู บัญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอ ดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร รปฎิรูป ที่ดิน
คันทันไร่	-	๘	๒	๕๙	๑๗	๑๖	-	-	-
ช่องเม็ก	-	๒	-	๓๒	๑๔	๑๓	-	-	-
โนนก่อ	-	๒	-	๒๘	๑๕	๑๖	-	-	-
นิคมฯ	-	๒	-	๔๔	๑๓	๑๓	-	-	-
ฝางคำ	-	-	๒	๑๙	๕	๔	-	๑	-
คำเขื่อนแก้ว	-	๔	-	๓๖	๑๗	๑๖	-	-	-
รวม	-	๑๒	๔	๒๑๘	๘๑	๗๘	-	๑	-

หมายเหตุ : อาสาสมัครบางรายทำหน้าที่อาสาสมัครมากกว่า ๑ หน้าที่

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสิรินธร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๙

## (๒) ประชาชนชาวบ้าน

อำเภอสิรินธร มีประชาชนชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกประชาชนชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของประชาชนแต่ละคน ซึ่งในอำเภอสิรินธร มีประชาชนชาวบ้านจำนวน ๒ คน

ตารางที่ ๒๕ แสดงข้อมูลประชากรชาวบ้าน

ตำบล	จำนวน (ราย)	องค์ความรู้ด้าน
ช่องเม็ก	๑	เกษตรผสมผสาน
คันไร่	๑	เกษตรผสมผสาน
รวม	๒	

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสิรินธร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๙

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ตารางที่ ๒๖ แสดงข้อมูลศูนย์หลักและศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ที่	ชื่อศูนย์ (ลำดับที่ ๑ ศูนย์หลัก ลำดับถัดไป ศูนย์เครือข่าย)	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์	
			หมู่	ตำบล
๑	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ศพก. อำเภอสิรินธร	พัฒนาการเกษตรในรูปแบบเกษตรอินทรีย์ /เกษตรแบบผสมผสาน	๔	คันไร่
๒	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.) / (ศูนย์เครือข่าย)	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.)	๑๖	คำเขื่อนแก้ว
๓	ศูนย์ข้าวชุมชนกลุ่มผลิตข้าวกล้องงอก	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน	๑๕	คันไร่
๔	ศูนย์ข้าวชุมชนกลุ่มผู้ผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์ ในเขตพื้นที่เหมาะสม บ.คันไร่เหนือ	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน	๑๑	คันไร่
๕	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) / (เครือข่าย)	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๑๖	คำเขื่อนแก้ว
๖	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.) / (ศูนย์หลัก)	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.)	๙	คันไร่
๗	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) / (ศูนย์หลัก)	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๗	คันไร่
๘	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลคันไร่	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๕	คันไร่
๙	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลช่องเม็ก	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๑	ช่องเม็ก
๑๐	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลคำเขื่อนแก้ว	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๗	คำเขื่อนแก้ว

๑๑	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลโนนก่อ	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๑๒	โนนก่อ
๑๓	ศูนย์เรียนรู้๙ตามศาสตร์พระราชา	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๔	ฝางคำ
๑๔	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลฝางคำ	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๑	ฝางคำ
๑๕	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรผสมผสานบ้านคันไร่ใต้	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๙	คันไร่
๑๖	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ตำบลนิคมฯ	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๓	นิคมสร้างตนเองลำโดม น้อย

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสิรินธร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๙

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่

มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน ๗ กลุ่ม ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๒๗ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่

ที่	ตำบล	ชื่อกลุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวน พื้นที่ (ไร่)
๑	นิคมฯ	แปลงใหญ่มันสำปะหลัง	มันสำปะหลัง	๓๖	๓๗๒
๒	คันไร่	แปลงใหญ่ข้าว	ข้าว	๓๗	๔๒๙
๓	คำเขื่อนแก้ว	แปลงใหญ่มันสำปะหลัง	มันสำปะหลัง	๓๓	๓๐๐
๔	โนนก่อ	แปลงใหญ่ยางพารา	ยางพารา	๕๖	๕๕๐
๕	โนนก่อ	แปลงใหญ่ยางพารา	ยางพารา	๘๑	๑,๐๒๘
๖	ฝางคำ	แปลงใหญ่กระป๋อง	กระป๋อง	๕๔	๖๕๙
๗	นิคมฯ	แปลงใหญ่มะม่วงหิมพานต์	มะม่วงหิมพานต์	๓๑	๑๒๘

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสิรินธร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๙

## บทที่ ๒

## การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ

## ๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ

## สินค้าเกษตรที่สำคัญ ชนิดสินค้าข้าว

## ๑.๑ แหล่งน้ำหลัก

น้ำฝน ชลประทาน  บ่อน้ำบาดาล  แหล่งน้ำธรรมชาติอื่น ๆ (ระบุ).....

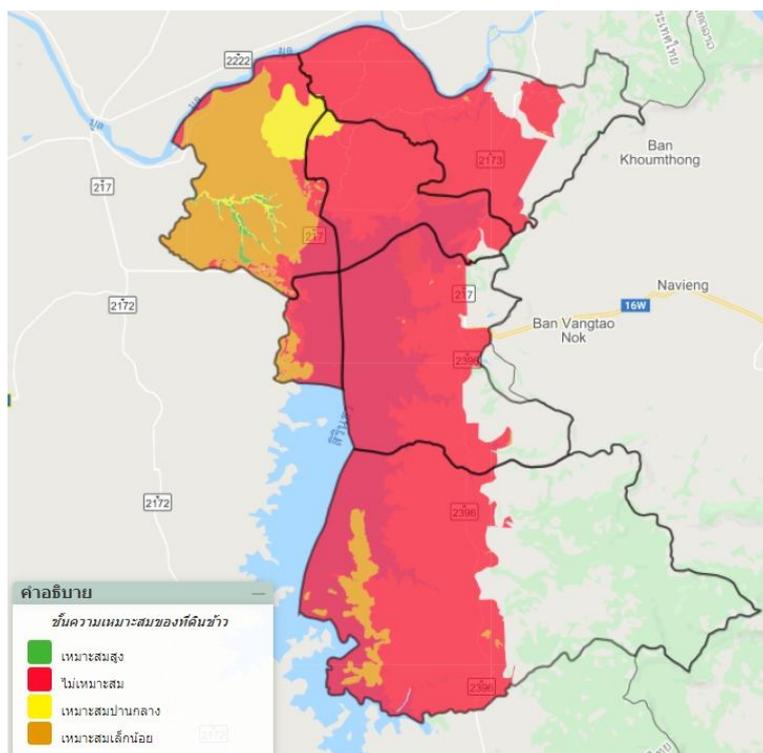
## ๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

## ๑) เขตความเหมาะสม

## ตารางที่ ๒๘ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมอำเภอสิรินธร	๑,๓๗๔.๘๑	๙,๕๖๐.๗๔	๕๓,๔๔๘.๒๘	๒๘๒,๑๓๗.๘๐	๓๔๖,๕๒๑.๖๓
คันไร่	๑,๓๗๑.๖๘	๘๐๙๖.๑๓	๔๒๗๗๓.๖๐	๑๓๔๙๑.๑๐	๖๕,๗๓๒.๕๑
คำเขื่อนแก้ว	-	๘๒.๑๒	๗๙.๔๖	๕๓,๘๗๑.๙๐	๕๔,๐๓๓.๔๘
ช่องเม็ก	-	-	๑๒๔.๐๕	๖๕,๓๗๗.๙๐	๖๕,๕๐๑.๙๕
นิคมฯ	-	๑,๒๖๑.๖๙	๑.๓๓	๔๐,๙๐๓.๘๐	๔๒,๑๖๖.๘๒
โนนก่อ	-	-	๘,๐๕๕.๖๘	๙๕,๗๓๖.๔๐	๑๐๓,๘๓๒.๐๘
ฝางคำ	๓.๑๓	๒๐.๘๐	๒,๓๗๔.๑๖	๑๒,๗๕๖.๗๐	๑๕,๑๕๔.๗๙

ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๙



ภาพที่ ๖ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว (ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๗)

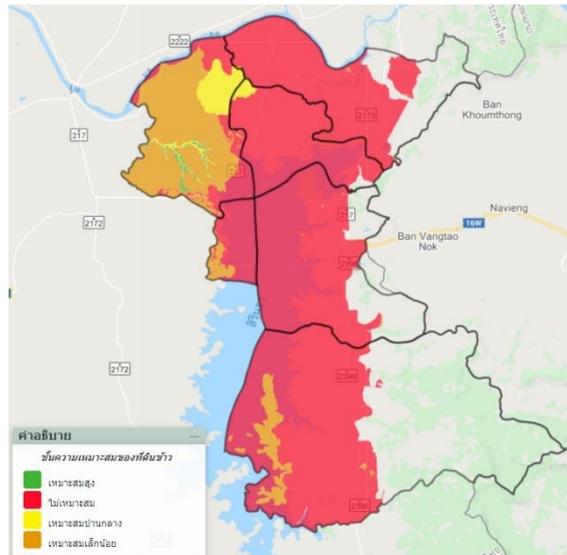
๒) พื้นที่ปลูกข้าว

อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี มีพื้นที่ปลูกข้าว จำนวน ๕๕,๙๔๙.๕๙ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ ตำบลคันไร่ จำนวน ๓๖,๗๖๕.๒๐ ไร่ รองลงมาคือตำบลคำเขื่อนแก้ว จำนวน ๑๑,๔๓๘.๒๐ ไร่ และตำบลโนนก่อจำนวน ๓,๕๙๕.๒๒ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๙ แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตข้าว

ตำบล	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
คันไร่	๒๖๑๘	๓๖,๗๖๕.๒๐	๓๖,๗๖๕.๒๐	๑๓๒๓๕.๔๗	๐.๓๖
คำเขื่อนแก้ว	๙๔๔	๑๑,๔๓๘.๒๐	๑๑,๔๓๘.๒๐	๔๑๑๗.๗๕๒	๐.๓๖
ช่องเม็ก	๔๗๓	๘๐๓.๒๐	๘๐๓.๒๐	๒๘๙.๑๕๒	๐.๓๖
นิคมฯ	๒๒๓	๑,๑๘๘.๙๘	๑,๑๘๘.๙๘	๔๒๘.๐๓๒๘	๐.๓๖
โนนก่อ	๒๕๑	๓,๕๙๕.๒๒	๓,๕๙๕.๒๒	๑๒๙๔.๒๗๙	๐.๓๖
ฝางคำ	๓๑๔	๒,๑๕๘.๗๙	๒,๑๕๘.๗๙	๗๗๗.๑๖๔๔	๐.๓๖
รวม	๔๘๒๓	๕๕,๙๔๙.๕๙	๕๕,๙๔๙.๕๙	๒๐๑๔๑.๘๕	

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๙



ภาพที่ ๗ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว (ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๙)

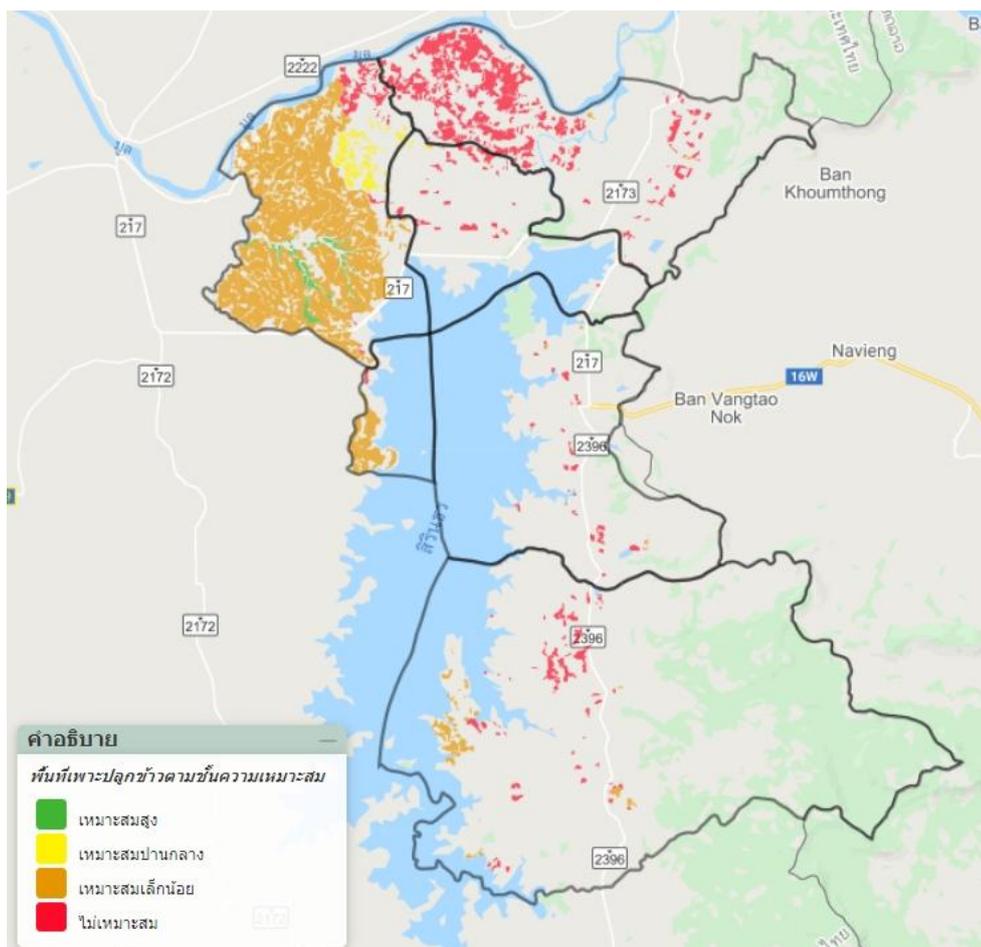
(๓) พื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม

อำเภอสิรินธร มีพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๕๕,๙๔๙.๕๔ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๑,๓๗๑.๖๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๒,๐๙๕.๓๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๓,๕๕๘๑.๐๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๔ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๑๖,๘๙๘.๓๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๐

ตารางที่ ๓๐ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมอำเภอสิรินธร	๑,๓๗๑.๖๘	๒,๐๙๕.๓๓	๓,๕๕๘๑.๐๕	๑๖,๘๙๘.๓๕	๕๕,๙๔๙.๕๔
คันไร่	๑,๓๗๑.๖๘	๒,๐๑๕.๔๙	๓,๑๙๐๑.๐๐	๑,๔๗๗.๐๓	๓๖,๗๖๕.๒๐
คำเขื่อนแก้ว	-	-	๗๙.๔๖	๑๑,๓๕๘.๗๐	๑๑,๔๓๘.๑๖
ช่องเม็ก	-	-	๗๗.๙๕	๗๒๕.๒๕	๘๐๓.๒๐
นิคมฯ	-	๗๑.๘๐	๑.๓๓	๑,๑๑๕.๘๕	๑,๑๘๘.๙๘
โนนก่อ	-	-	๑,๔๔๒.๖๐	๒,๑๕๒.๖๒	๓,๕๙๕.๒๒
ฝางคำ	๓.๑๓	๘.๐๔	๒,๐๗๘.๗๑	๖๘.๙๐	๒,๑๕๘.๗๘

ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๙



ภาพที่ ๘ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม  
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๙)

### ๑.๓ สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในอำเภอ)

- (๑) การปลูกข้าวโดยส่วนใหญ่ทำนาหว่าน อัตราการใช้เมล็ดพันธุ์ นาหว่าน ๒๐-๒๕ กิโลกรัม/ไร่ เริ่มเดือน พฤษภาคม - กรกฎาคม
- (๒) การใช้พันธุ์ข้าว ส่วนใหญ่ปลูกข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ๑๐๕ โดยส่วนใหญ่เก็บพันธุ์ไว้ใช้เอง
- (๓) การเตรียมดิน การเตรียมดินแยกได้เป็น ๒ ขั้นตอนการไถและไถแปร
- (๔) การดูแลรักษา
  - ๔.๑ การจัดการดินทำการไถกลบตอซังข้าวหลังการเก็บเกี่ยว
  - ๔.๒ การใส่ปุ๋ยเคมีครั้งที่ ๑ ใส่ปุ๋ยสูตร ๑๖-๑๖-๘ อัตรา ๒๐-๒๕ กิโลกรัมต่อไร่ ประมาณ ๒๐-๓๐ วันหลังข้าวออก
  - ๔.๓ การใส่ปุ๋ยเคมีครั้งที่ ๒ ใส่ปุ๋ยยูเรีย (๔๖-๐-๐) อัตรา ๑๐ กิโลกรัมต่อไร่ที่ ระยะกำเนิดช่อดอก หรือ ๓๐ วันก่อนข้าวออกดอก
  - ๔.๔ โรคที่พบเช่น โรคไหม้ ป้องกันโดยใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาและมีการใช้สารกำจัดโรคพืช เช่น คาร์เบนดาซิม โพรคลอราซ
- (๕) การใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร การไถและไถโดยใช้รถไถนาเดินตาม ,รถเกี่ยวข้าวส่วนใหญ่จ้าง

(๖). การเก็บเกี่ยวผลผลิต เก็บเกี่ยว ๒๘ - ๓๐ วัน หลังวันออกดอก เริ่มเก็บเกี่ยว พฤศจิกายน - ธันวาคม เกี่ยวด้วยรถเกี่ยวข้าวและบางส่วนใช้แรงงานคน ตากข้าวให้ความชื้นลดลงเหลือประมาณ ๑๒-๑๔ % ก่อนจำหน่าย

#### ๑.๔ ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอสิรินธรมีการปลูกข้าว ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ข้าว					△						▽	
	←→		←→		←→			←→		←→		

สัญลักษณ์



ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด



ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๙ แสดงปฏิทินการเพาะปลูก

#### ๑.๕ ต้นทุนการผลิต (ปรับเปลี่ยนตารางได้ตามความเหมาะสม)

ตารางที่ ๓๑ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๙

รายการ (ตัวอย่าง)	ในเขตชลประทาน		นอกเขตชลประทาน	
	บาท	บาท	บาท	บาท
ค่าไถเตรียมดิน	๙๐๐	บาท	๙๐๐	บาท
เมล็ดพันธุ์ข้าว	๒๕๐	บาท	๒๕๐	บาท
ค่าจ้างหว่านเมล็ดพันธุ์ข้าว	๑๕๐	บาท	๑๕๐	บาท
ปุ๋ยเคมี	๘๐๐	บาท	๘๐๐	บาท
ค่าจ้างหว่านปุ๋ยเคมี	๑๕๐	บาท	๑๕๐	บาท
สารเคมี	๒๐๐	บาท	๒๐๐	บาท
ค่าจ้างฉีดสร้างเคมี	๑๕๐	บาท	๑๕๐	บาท
เก็บเกี่ยวข้าว	๖๐๐	บาท	๖๐๐	บาท
มันเชื้อเพลิง	๑๐๐	บาท	๑๐๐	บาท
ค่าเช่านา	๑๐๐๐	บาท	๖๐๐	บาท
<b>รวม</b>	<b>๔๓๐๐</b>	<b>บาท</b>	<b>๓๙๐๐</b>	<b>บาท</b>

(ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอสิรินธร, พ.ศ.๒๕๖๙)

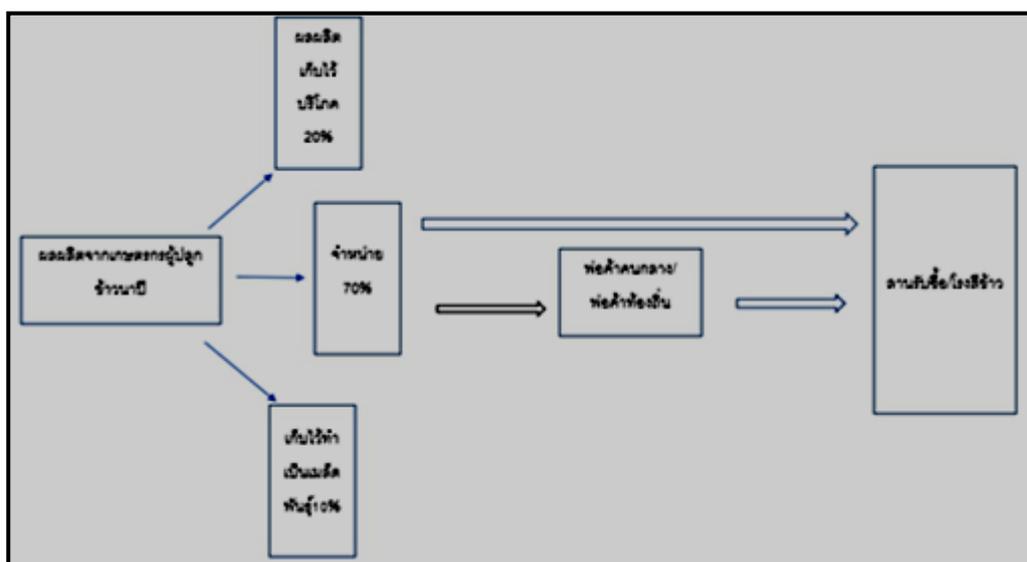
#### ๑.๖ สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

จากข้อมูลแหล่งรับซื้อข้าวในเขตอำเภอพิบูลมังสาหาร ซึ่งมีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอสิรินธร สามารถรับซื้อปริมาณผลผลิตได้มากกว่า (Demand) ๕๐๐,๐๐๐ ตัน/ปี แต่ปริมาณผลผลิตที่เกษตรกรผลิตได้ (Supply) จำนวน

๒๕,๖๐๘ตัน/ปี สรุปได้ว่าความต้องการรับซื้อมากกว่าปริมาณผลผลิตจำนวน ๔๗๔,๓๙๒ ตัน/ปี ซึ่งต้องมีพื้นที่ปลูกประมาณ ๑,๑๘๕,๙๘๐ ไร่

๑) วิธีการตลาด (เป็นวิถีตลาดที่เกิดขึ้นในอำเภอสิรินธร)

**การตลาด** ข้าวที่มีความสำคัญในอำเภอสิรินธรผลประกอบไปด้วย โรงสีขนาดใหญ่ และจุดรับซื้อต่างๆ



ภาพที่ ๑๐ แสดงวิถีการตลาดข้าวอำเภอสิรินธร  
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสิรินธร, พ.ศ.๒๕๖๙)

๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป ประกอบไปด้วย สหกรณ์การเกษตรสิรินธร

๑.๗ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่

๑) เกษตรกร

อำเภอสิรินธร มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านข้าว จำนวน ๑ ราย และมี Smart Farmer ซึ่งมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer แปลงใหญ่ จำนวน ๑ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ : เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

ตารางที่ ๓๓ แสดงเกษตรกรต้นแบบของสินค้าในพื้นที่

ที่	หมู่	ตำบล	ประเภท	องค์ความรู้โดดเด่น
๑	๑๑	คันไร่	ข้าวคุณภาพ	มีความชำนาญด้านการผลิตข้าวหอมมะลิ

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสิรินธร, พ.ศ.๒๕๖๙)

๒) องค์กรเกษตรกร (ใส่เพิ่มเติมได้เลย ไม่มีองค์กรไหนก็ลบออก) ดังนี้

ตารางที่ ๓๓ แสดงองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่

องค์กรเกษตรกร	จำนวน (แห่ง)	ชื่อกลุ่ม
ศพก.	๑ แห่ง	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
แปลงใหญ่	๑ แห่ง	แปลงใหญ่ข้าวหอม ๙ ตำบลคันไร่
วิสาหกิจชุมชน	๑ แห่ง	วิสาหกิจชุมชนกองทุนธนาคารข้าวบ้านหนองขาด
กลุ่มเกษตรกร	๑ แห่ง	กลุ่มเกษตรกรทำนาฝางคำ

## ๒. การวิเคราะห์ Supply chain

ตารางที่ ๓๔ แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้าข้าว อำเภอสิรินธร

		ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
มิติพื้นที่	สถานการณ์ปัจจุบัน	มีการเพาะปลูกข้าวนาปี เพาะปลูกข้าวนาปรัง	การรับซื้อโดยพ่อค้าคน กลาง โรงสี หรือ สหกรณ์	ตลาดส่งออก ตลาดในประเทศ
	ปัญหา Pain point	ต้นทุนการเพาะปลูกสูง การระบาดของโรคและแมลง	ราคาต่ำ การแข่งขันด้านราคา	- ไม่สามารถเข้าถึง แหล่งตลาดใหม่ - ต้นทุนค่าขนส่งสูง
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	การรวมกลุ่ม จัดหาปัจจัย การผลิต การป้องกันกำจัดโรคและ แมลงโดยวิธีผสมผสาน	เน้นการปลูกข้าว คุณภาพเพื่อสร้าง มูลค่าเพิ่ม	พัฒนาคุณภาพ สินค้า เพิ่มพื้นที่เป้าหมาย
มิติคน	สถานการณ์ปัจจุบัน	แรงงานหลักเป็นผู้สูงอายุ	- การรวมกลุ่มเกษตรกร - การสนับสนุนองค์ ความรู้ด้านกาผลิต การ รวมกลุ่ม การจัดจำหน่าย จากหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงาน เกษตรอำเภอ สหกรณ์ การเกษตร พาณิชย จังหวัด ๖.ก.ส. ฯลฯ	- เพิ่มช่องทางการ จำหน่ายทางระบบ ออนไลน์ - รวมกลุ่มจำหน่าย - มีคุณภาพ มาตรฐาน เพิ่มตลาด ผู้บริโภค
	ปัญหา Pain point	- ขาดแรงงานวัยหนุ่มสาว - การเข้าถึงเทคโนโลยี	- ผลผลิตข้าว/คุณภาพ ข้าวต่ำ ไม่ตรงตามความ ต้องการของตลาด	- ไม่สามารถกำหนด ราคาเองได้ - ขาดอำนาจต่อรอง

		จำกัด - การผลิตข้าวคุณภาพ		
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	- พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ - การอบรมเกษตรกรการผลิตข้าวคุณภาพ/ เทคโนโลยีการผลิตข้าวที่เท่าทันต่อสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลง/การแปรรูป/การรวมกลุ่ม/ การตลาด ฯลฯ	- การรวมกลุ่มเกษตรกร - การสนับสนุนองค์ความรู้ด้านกาผลิต การรวมกลุ่ม การจัดจำหน่ายจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานเกษตรอำเภอ สหกรณ์ การเกษตร พาณิชยจังหวัด ธ.ก.ส. ฯลฯ	- เพิ่มช่องทางการจำหน่ายทางระบบออนไลน์ - รวมกลุ่มจำหน่าย - มีคุณภาพมาตรฐาน เพิ่มตลาดผู้บริโภค
มิติสินค้า	สถานการณ์ปัจจุบัน	- ปลูกข้าวหอมมะลิเป็นหลัก ยังไม่มีการรับรองมาตรฐาน	- นิยมขายข้าวเปลือกทันทีหลังเก็บเกี่ยว ขาดการแปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่ม	- ข้าวสารทั่วไป
	ปัญหา Pain point	- ต้นทุนสูง ผลผลิตต่ำ ขาดคุณภาพ	- ผลผลิตออกมาพร้อมกัน สินค้าล้นตลาด ถูกกดราคา	- แข่งขันด้านราคาสูง - ขาดการเพิ่มมูลค่า เช่น การลดความชื้นข้าว การแปรรูปข้าว การบรรจุภัณฑ์ - ขาดการรวมกลุ่มในชุมชน/สร้างแบรนด์
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	- การเข้าสู่ระบบการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี GAP - การผลิตที่ได้มาตรฐานและมีคุณภาพ สามารถตรวจสอบย้อนกลับได้	- การรวมกลุ่มการผลิตและจำหน่าย - มาตรฐานสินค้า - การแปรรูปข้าว - การพัฒนาบรรจุภัณฑ์	- พัฒนาข้าวคุณภาพ GAP / GI / อินทรีย์ เพื่อเพิ่มเป้าหมายกลุ่มลูกค้า กำหนดราคาเองได้

## บทที่ ๓

## บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

## ๑. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการ

ตารางที่ ๓๕ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการใช้ปุ๋ยอย่างมีประสิทธิภาพ
๒. ชื่อแผนงาน	ลดต้นทุนเพิ่มผลผลิต
๓. แนวทางการพัฒนา	การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน และใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์
๔. หลักการและเหตุผล	ปุ๋ยเคมีเป็นปัจจัยการผลิตหลักในการผลิตพืชของเกษตรกร มีสูตรต่าง ๆ หลากหลายให้เลือกใช้ แต่บางครั้งการใช้ปุ๋ยตามสูตรต่าง ๆ ในท้องตลาด อาจไม่ช่วยให้พืชเจริญเติบโตได้เท่าที่ควร เนื่องจากขาดการตรวจวิเคราะห์ดิน ไม่ทราบความอุดมสมบูรณ์ของดิน ไม่ทราบการขาดธาตุอาหารของดิน เมื่อใส่ปุ๋ยเคมีลงไปดินจึงไม่เกิดประโยชน์เท่าที่ควร ดังนั้นเกษตรกรจึงควรทำการเกษตรโดยการใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินจะทำให้พืชเจริญเติบโตได้ดี เป็นการเพิ่มผลผลิตและต้นทุนการผลิตให้แก่เกษตรกร
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑ เพื่อลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิตได้มากขึ้น ๒ เพื่อให้เกษตรกรให้ความสำคัญในการตรวจวิเคราะห์ดิน ๓ ให้เกษตรกรสามารถผสมปุ๋ยเคมีใช้เองได้
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๖.๑ เป้าหมายโครงการ ตัวชี้วัด (๑) เกษตรกรร้อยละ ๘๐ ผ่านการอบรมและสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้ (๒) เกษตรกรร้อยละ ๘๐ สามารถ ลดต้นทุนการซื้อปุ๋ยเคมี (๓) เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตร้อยละ ๑๐ ต่อรอบการผลิต ๖.๒ ผลผลิต (๑) เกษตรกร จำนวน ๕๐ คน ได้รับความรู้ความเข้าใจในการ ใช้ปุ๋ยอย่างมีประสิทธิภาพ (๒) เกษตรกรจำนวน ๕๐ คน มีการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ ๖.๓ ผลลัพธ์ (๑) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ มีความรู้ความเข้าใจในการใช้ปุ๋ยอย่างมีประสิทธิภาพ (๒) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ลดการใช้สารเคมี และมีการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ปรับปรุงบำรุงดิน สามารถลดต้นทุนการผลิต ร้อยละ ๑๐ ต่อรอบการผลิต (๓) เกษตรกรสามารถผสมปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินใช้เองได้

	<p>๖.๔ ผลกระทบ :</p> <p>เชิงบวก : เกษตรกรสามารถมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถนำไปปฏิบัติในพื้นที่เกษตรของตนได้</p> <p>เชิงลบ : ไม่มี</p>
๗. พื้นที่เป้าหมาย	เกษตรกรอำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน ๕๐ ราย
๘. กิจกรรมหลัก	ส่งเสริมการใช้ชีวภัณฑ์ในการผลิตทางการเกษตร
<p>๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑</p> <p>งบประมาณ</p> <p>หน่วยงานรับผิดชอบ</p> <p>หน่วยงานร่วม</p> <p>ดำเนินการ</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- กิจกรรมอบรมการใช้ปุ๋ยอย่างมีประสิทธิภาพจำนวน ๕๐ ราย</li> <li>- งบประมาณ ๑๐,๐๐๐ บาท</li> <li>- สำนักงานเกษตรอำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี</li> </ul>
<p>๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒</p> <p>งบประมาณ</p> <p>หน่วยงานรับผิดชอบ</p> <p>หน่วยงานร่วมดำเนินการ</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- กิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการ “การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน”</li> <li>- งบประมาณ ๑๐,๐๐๐ บาท</li> <li>- สำนักงานเกษตรอำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี</li> </ul>
<p>๘.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓</p> <p>งบประมาณ</p> <p>หน่วยงานรับผิดชอบ</p> <p>หน่วยงานร่วม</p> <p>ดำเนินการ</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- กิจกรรมสนับสนุนการจัดทำแปลงเรียนรู้</li> <li>- งบประมาณ ๒๐,๐๐๐ บาท</li> <li>- สำนักงานเกษตรอำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี</li> </ul>
<p>๘.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔</p> <p>งบประมาณ</p> <p>หน่วยงานรับผิดชอบ</p> <p>หน่วยงานร่วม</p> <p>ดำเนินการ</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ติดตามผลการดำเนินงานโครงการ</li> <li>- งบประมาณ ๑๐,๐๐๐ บาท</li> <li>- สำนักงานเกษตรอำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี</li> </ul>
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรอำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	เมษายน ๒๕๖๙ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙
๑๑. งบประมาณ	งบประมาณ ๕๐,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	<p>(๑) เกษตรกร จำนวน ๕๐ คน ได้รับความรู้ความเข้าใจในการใช้ปุ๋ยอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>(๒) เกษตรกรจำนวน ๕๐ คน สามารถตรวจวิเคราะห์ธาตุอาหารในดิน พร้อมการผลมปุ๋ยเคมีใช้เอง</p>

<p>๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)</p>	<p>(๑) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ มีความรู้ความเข้าใจในการใช้ปุ๋ยเคมีอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>(๒) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ลดการใช้ปุ๋ยเคมี สามารถลดต้นทุนการผลิตร้อยละ ๑๐ ต่อรอบการผลิต</p> <p>(๓) เกษตรกรสามารถผลิตปุ๋ยดินทรีย์ใช้เอง</p>
---	--

## ๒. สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

ตารางที่ ๓๗ แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

โครงการ (Project)	ปัจจัยขาเข้า (Input)	กิจกรรม/กระบวนการ (Activities)	ผลการดำเนินกิจกรรม			แหล่ง งบประมาณ	ปีที่ ดำเนินการ
			ผลผลิต (Output) (เห็นผลทันทีหรือภายใน ๑ ปี)	ผลลัพธ์ (Outcome) (เห็นผลภายใน ๒ ปี)	ผลกระทบ (Impact) (เห็นผลภายใน ๓ - ๕ ปี)		
โครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อลดต้นทุนการผลิต	<p>๑ ด้านทรัพยากรมนุษย์</p> <p>๒. ด้านทรัพยากรทางกายภาพและปัจจัยการผลิต</p> <p>๓. ด้านงบประมาณ</p> <p>๔. ด้านนโยบายและกรอบแนวคิด</p> <p>๕. ด้านตลาดและมาตรฐาน</p>	<p>๑. การส่งเสริมและถ่ายทอดความรู้</p> <p>๑.๑ ให้ความรู้เกษตรกรเกี่ยวกับการใช้ปุ๋ย และการอนุรักษ์ดิน</p> <p>๑.๒ ถ่ายทอดแนวทางการผลิตการปลูกพืชโดยใช้ปุ๋ยอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>๑.๓ สร้างความเข้าใจเรื่องดินและการอนุรักษ์ดิน</p>	จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอย่างมีประสิทธิภาพ จำนวน ๕๐ ราย	<p>๑. ผลผลิตข้าวมีคุณภาพ</p> <p>๒. ลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต</p>	<p>๑. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น</p> <p>๒. ดินมีความอุดมสมบูรณ์</p> <p>๓. การผลิตเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม</p> <p>๔. เป็นต้นแบบการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืน</p>	๕๐,๐๐๐ บาท	๒๕๖๙

## บรรณานุกรม

กรมทางหลวง. ๒๕๖๓. ข้อมูลทางหลวง. (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา :

<https://dohgis.doh.go.th/dohtotravel/>

กรมพัฒนาที่ดิน. ๒๕๖๙. **การใช้ที่ดิน**. (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา :<http://agri-map-online.moac.go.th/>

กรมพัฒนาที่ดิน. ๒๕๖๙. **พื้นที่ป่า**. (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา :<http://agri-map-online.moac.go.th/>

กรมพัฒนาที่ดิน. ๒๕๖๙. **พื้นที่เพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ**. (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา :<http://agri-map-online.moac.go.th/>

กรมพัฒนาที่ดิน. ๒๕๖๙. **ทรัพยากรดิน**. (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา :<http://agri-map-online.moac.go.th/>

กรมพัฒนาที่ดิน. ๒๕๖๙. **ดินปัญหา**. (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา :<http://agri-map-online.moac.go.th/>

กรมพัฒนาที่ดิน. ๒๕๖๙. **พื้นที่เพาะปลูกข้าวในชั้นความเหมาะสมต่างๆ**. (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา :<http://agri-map-online.moac.go.th/>

กรมส่งเสริมการเกษตร. ๒๕๖๙. **ข้อมูลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปี ๒๕๖๑/๒๕๖๒ ตามที่ดัดแปลงผ่านระบบ ทบก**. (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://farmer.doae.go.th/farmer/home/>

กรมส่งเสริมการเกษตร. ๒๕๖๙. **รายชื่อวิสาหกิจชุมชน**. (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา : <https://smce.doae.go.th/>

สถิติการบริการด้านการทะเบียนราษฎร. ๒๕๖๙. **สถิติประชากรทางการทะเบียนราษฎรรายเดือน**. (ระบบออนไลน์).

แหล่งที่มา : <https://stat.bora.dopa.go.th/stat/statnew/statMenu/newStat/stat/>

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานี. ๒๕๖๓ **สารสนเทศกลุ่มเกษตรกร**. (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา

<https://web.cpd.go.th/ubonratchathani/index.php/>

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานี. ๒๕๖๓ **สารสนเทศสหกรณ์**. (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา

<https://web.cpd.go.th/ubonratchathani/index.php/>

ศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง. ๒๕๖๒. **ปริมาณน้ำฝนรายปี**. (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา :

<http://www.ubonmet.tmd.go.th/index.php/metinfo>

องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี. ๒๕๖๔. **สถานีขนส่งผู้โดยสารอำเภอสิรินธร**. (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา :

<https://www.ubon.go.th/article/detail.php?id=๖๐๐๙>